40. gada gahjums. № 27. Rigâ, 28. junijâ 1895.

Mahjas Weesis ar peelikumeem maksâ:
Ar peesuhtischanu ekschsemê:
Par gadu 2 rbl. 75 kap.
„ ½ gadu 1 rbl. 40 kap.
„ ¼ gadu 90 kap.
Rigâ sanemot:
Par gadu 1 rbl. 75 kap.
„ ½ gadu 90 kap.
„ ¼ gadu 50 kap.
Ar peesuhtischanu ahrsemês:
Par gadu 3 rbl. — kap.
„ ½ gadu 1 rbl. 60 kap.
„ ¼ gadu 1 rbl. — kap.

Ar pascha wisuschehliga augsta Keisara wehlescchanu.

Mahjas Weesis.

Politisks un literarisks laikraksts.

Redakzija un ekspedizija atrodas Rigâ, Ernsta Plates grahmatu- un bilschu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera basnizas.

Sludinajumi maksâ 8 kap. par weenas flejas smalku rakstu rindiņu.

Apsteljumi uf Mahjas Weesi un sludinajumi suhtami uf schahdu adresi: Въ редакцію газеты Маясъ Вісисъ, г. Рига. (Mahj. W. eksped. Rigâ.)

Mahjas Weesis isnahk weenreis nedelâ, treschdeenâs. — Ar katru numuru isnahk literarisks peelikums un katru meshnesi semkopibas peelikums.

Laipnai eewehribai!

Ar scho numuru sahkas jauns gada zeturksnis laikraksta apstelleschanai.

„Mahjas Weesis" ar abeem peelikumeem lihds gada galam maksâs:

Pa pastu peesuhtot:	Rigâ sanemot:
1 rbl. 40 k.	90 kap.

☛ Pirmee numuri, kas to wehlas, wehl ir dabujami.

„Mahjas Weesa" ekspedizija.

Saturs: Dseedaschanas swehtki. (Beigas.) — Bibliotekas. (Beigas.) — Laukstaimneezibas, amatneezibas un ruhpneezibas isstahde Jelgawâ. — No eekschemes: a) Waldibas leetas. b) Baltijas notikumi. c) No zitâm Kreewijas pusem. — No Rigas. — Teesu leetu nodaļa. — Kugneeziba. — Kwihte. — Tirgu sinas. — No ahrsemem. — Telegramas. — Daschadi raksti: Kineeschu isglihtiba. (Beigas.)
Literarisks Peelikumâ: Sagtais selts. (Turpinajums.) — Latweeschu dailraksteeziba 1894. gadâ. (Turpinajums.) — Dsejoli. — Mihklas.

Dseedaschanas swehtki.

No Poruku Jahna.

(Beigas.)

Uf 17. juniju bija nolikts laizigais konzerts. No rihta nolija leetus, pehz tam debess atkal noskaidrojâs. Ar daudz preezigakâm sejam, kâ wakardeenâ, dseedataji un swehtku weesi dewâs uf swehtku weetu, kur pulksten diwôs pehz pusdeenas bija konzertam jaeesahkâs. Noteiktâ brihdî goda dirigents Sihles kungs uskahpa pee dirigentu pulta un uf wina mahjeenu atskaneja Kreewijas walsts himne, pehz tam „Deews, swehti Latwiju!" kuras abas dseesmas bija jaatkahrto uf publikas wissirsnigako wehleschanos. Pehz tam Jurjanu Andreja kungs muhs eepasihstinaja ar sawu jauno mahkslas raschojumu, ar himni „Lihgojat, lihgsmojat!" Kaut gan garigâs dseesmâs Jurjanu Andrejs ir seklis un ne-eewehrojams komponists, tad tomehr Latwju originalâ „Lihgo musikâ" winsch ir meistars, preeksch kura janonem zepure. (Kursch Latwis gan nepasihs wina mihligâs dseesminas „Luht', rose seed!") — Jurjanu Andreja ihstais mahkslas preekschmets ir un paleek „lihgo!" t. i. seedonis, preeks Latwijâ! Tur, kur saulite atspihd, kur pukites seed un putnini dseed, tur muhsu Jurjanu Andreja musa (dsejas deewe) wij wainagus. Lai Deews dotu, ka winsch to arween tur un newis zitur usmekletu! Jurjanu Andrejs naw salonu musikis, kâ Josefs Wihtols, kursch sawâ musikâ atrodas tahlu no brihwâs dabas, saistits no maneerem un modes, kursch prahto, domâ un skana winam atskan tikai tur, kur ta jau eepreeksch labi pahrdomata. Jurjana musa ir daila Latwju jaunawa, kurai sahrti waigi, silas azis, kuras galwa un kruhtis mirdsoscheem, smarschojoscheem wainageem apwihtas, kura mihl tik salas pławas un meschus; Wihtola musa ir bahla sweschtauteete, sihda drahnâs, apkahrt klejojoscha „bajadere", kuras melnâs azis raugas dsili, sapnaini, domigi, kurai patihk parkets.

Pehz Jurjana himnes tika nodseedata Jurjana „Latwija", tad Kades „Neweens putninsch tà nepuhta" un „Ej' bahlini luhkoteesi"; abas pehdejâs dseesmas wadija Kades kungs. Dseesmas: „Kas tee tahdi!" Wiegnera „Lihgo dseesmas" un „Puht wehjini" wadija Wiegnera kungs pats. Pehdejâ dseesmâ Wiegnera kungs ir mehginajis sawilkt abas pasihstamâs meldijas kopâ, bet jasaka, ka schis „kontra punkts" naw wisai isdewees. Meldijas neskan wiszaur brihwi; kâ diwas slihkones tâs weena grib otrai tikt wirsû, lai isglahbtos no wilneem. Tomehr jasaka, ka par spihti wisai originelai idejai, abas melodijas noslihkst un dseesmai beidzotees klausitaja ausîs nepaleek nekas noteikts. Wiegnera kungs mihlê „brummbalsis"! Schahdas leetas waretu gan „eekneipojuschos" studentus kairinat, bet newis nopeetnu musikas mahkslineeku. Kâ dirigents Wiegnera kungs ir patihkams un eewehrojams.

„Bewerinas dseedonis" no Wihtola! winu slawê ari tas, kursch schis dseesmas nawlugrdesis. Wina teescham jaslawê, bet man bail, ka schi dseesma patihk wiseem! Drihsi sahks usdot mihklas: „Kas tas ir, kas wiseem patihk?" Atbilde: „Bewerinas dseedonis" no Wihtola. Nopeetni nemot, schi balade ir starp Wihtola dseesmam ta labakâ, bet daschi komponisti ir wehl labakas komponejuschi, kuras ir tomehr jau sen aismirstas! — Straumes „Behrits manis kumelinis" un Jurjana „Aiz upites es usaugu" ir weeglas dseesminas, kuras daudz nepagehr un no kuràm ari tàpat daudz nepagehr. Wihtola „Sneedsinsch sniga putinaja", Jurjana „Bandineeka rudsi auga", — abas dseesmas ir bez ihstas komponista wajadsibas tikuschas dsemdinatas un ka winas ari dseedot mira, par to lai nenoskumstam! Koris is Glinkas operas „Dsihwiba preeksch Zara!" — „Aukâs un negaisôs", skanetu labaki, ja to dseedatu kreewiski. Pehz tam bija janahk „Bachus korim" is Mendelsona „Antigones", kursch nenahza! Sem Jurjana kunga wadibas konzerts beidsâs ar kori is Borodina operes „Knaſs Igors" un ar finali is Glinkas „Dsihwiba preeksch Zara". Pehdejâ gabalâ swani, swahrguti, leelee un masee puhteji tà aiskustinaja publiku, ka applausi negribeja rimtees, lihds kamehr tika atkahrtots. Kaut ari dailais klusums muhs pee sewis tà waldsinatu, kâ scha trokschna burwju elementi, jo pat bibelê saka, ka Deews nebijis wis pehrkonôs, wehtrâs un trokschnôs, bet klusumâ. Bet deemschehl tik wissmalkakâs dwehseles ausis sadsird, ka ari klusums skan, ka absoluta klusuma nemas naw, ka wiss muhscham skan un skan un skanas tàpat kà krahsas nekad nebeidsas. Tà tad ihstam musikim waj musikas mihlotajam konzerts wehl nebija beidsees, kaut gan dseedataji jau sahka nokahpt no estrades. Wiss tomehr it kà skan: preezigas sejas, mihligi skati, jautras sarunas, laukâ debestinsch noskaidrojees, karogi un karodsini pliwinas. Tad pamasam swehtku ehkâ apklus. . . Man schkeet, ka augschâ ir kà neredsami gari dseedatu: „Schi ir ta Kunga deen'!", tas apklus, un Beetowena IX. simfonijas finals:

„Miljoneem apkampeenus,
Skuhpstus wisai pasaulei!"

newilot atskan man ausis, kad redsu, kâ wiss swehtku drehbês tehrpuschees, draudsigi zits zitam lihdsâs staigâ. Un ja te ari nebuhtu sitas draudsibas waj karstas mihlestibas, tad tomehr te ir wismaz redsama laipniba! „Wismaz"! Ne, laipniba jau daschâ sinâ stahw augstâk par mihlestibu un draudsibu. Pehdejâs ir alasch tragiskas, pirmâ nekad! Pehdejâs prasa no mums alasch par daudz, laipniba neprasa wairak, kâ tik pretim laipnibu!

Bet lai nu paleek schis buhtnes un jehdseeni! — Luht', kahdas dailas jaunawas! Ja ari winâm truhkst salona damu tihpiskâ, marmora baltâ skaistuma, tad tomehr winâm ir dsihwiba, swaiga dabiska kusteschanâs, un tas

Daschadi raksti.

Kineeschu isglihtiba.

Etnografiska studija no L. Seelmana.

(Beigas.)

Galwenajâm Kineeschu deewibam ir sewischkas dsimumdeenas, kuras swin ar ihpascheem upureem un luhgschanam. Daudzeem no augstakeem Kineeschu deeweem ir sawi weetneeku tehli weenâ waj otrâ mahjâ. Daudz Kineeschu pahrnes wihraka pelnus is deewnama traukeem mahjâ un tad notura deewkalpojumus sawa tehla preekschâ. Jt ihpaschi kahds deews nedrihkst truhkt neweenâ Kineeschu mahjâ, tas ir Su-Meng-Kongs, kuknas deews. Neweens ne-eedroschinajas bez wina eerihkot sawu saimneezibu. Winsch jau daudz gadusimtenus atrodas deewa kahrtâ un ikweens pasihst wina dsihwes nostahstu. Kahds nabaga wihrs apprezejâs un kluwa koti ahtri bagats. Bet winsch tapa pahrak paschapsinigs un pahrgalwigs un atstuhma sawu seewu, kura tam tik daudz laimes bija atnesusi; wina gahja projam un klejoja, lihds kamehr ta kahdu weentuku buhdinu sasneedsa. Buhdinâ sehdeja sirms wezis, kuram wina isstahstija sawu behdigo likteni. Wezais wihrs winu apnehma par seewu un abi dsihwoja masajâ buhdinâ tik ilgi, kamehr wini eedsihwojâs mantâ un wezis wareja uszelt leelu, koschu mahju. Kuknâ krahsni muhrejot pee durwim peenahza salihzis ubags, kuru seewa tuhlin pasina par sawu pirmo wihru. Wina gribeja tam pasneegt kahdu naudas dahwanu, bet tai paschâ azumirklî peenahza winas otrais wihrs. Pirmais wihrs saplaka, eeslihga krahsns mutê un nekad wairs neparahdijâs. Winsch bija pahrwehrtees par deewu un tahds tas palizis wehl lihds muhsu deenam. — Daschâs gimenês schim deewam tehlu neusstahda, tikai krahsns mutes plaisâs eesprausch winam nolemtâs wihraka swezites. Zitâs gimenês turpretim wina tehls nostahdits mahjas (istabas) wislabakâ weetâ. Scha deewa dsimumdeena, septitâ mehnescha 14. deenâ, top swineta ikkatrâ gimenê. Diwipadesmitâ mehnescha 24. deenâ deewi, pehz tautas domam, eesahkot sawu desmit deenu garo brihwdeenu zeloju mu. Schim noluhkam preeksch kuknas deewa sadedsina papira sirgu un tam seedo wehl daschu ko zitu, kas zeloschanai nepeezeeschami wajadsigs. Kuknas deews pa scho laiku apzeemojot augstakos deewus, lai teem nodotu sawu gada darbibas pahrskatu. Jaunâ gada pirmajâs deenâs katrâ mahjâ pastahwigi deg lampa, lai kuknas deews redsetu, ka mahjneeki winu gaida un grib apsweizinat. Ja kahdâ gimenê pahrzelo behrni no tahluma, tad teem tuhlin pehz wezaku apsweizinaschanas jaseedo kuknas deewam Su-Meng-Kong'am. Pat ja zuhkas labi usbarojas, mahjas mahte to usskata kâ kuknas deewa nopelnu un pehz to pahrdoschanas tam seedo pateizibas upuri.

Pehz mahjas tehwa nahwes Su-Meng-Kong'a tehls pahreet wezakâ dehla rokâs; ari wihraka trauks top par wina ihpaschumu. Ziti dehli dabun tikai pelnus no schî trauka; eegahdajas sawai eedsihwei zitus kuknas deewa tehlus, wihraka muzinas, un peeluhdz tos eepreeksch katras ehdeena wahrischanas.

Kineeschu gada galâ kahdas weetas sargdeewu isnem is deewnama, eezek to apseltitâ, walejâ nesamâ krehslâ un leek winu no gresni gehrbteem nesejeem nehsai pa pilsehtas galwenakâm eelam. Gahjeena galâ foko musikanti, teem seko lauschu bars ar daschdaschadi israibinateem karodsineem rokâ; wispehdejais redsams sargdeews, kas kâ jau galwenais preekschmets un goda weesis stihwi un lepni sehd sawâ sposchajâ nesamâ troni. Winsch jau tà tik daudz mehneschus pawadijis pustumsâ sem putekleem un sirneklu tihkleem, tadehk jadomà, ka nabadsinsch breesmigi garlaikojees un tagad preezajas par brihwo gaisu un goda parahdijumeem.

Deewus, kuri pastahwigi kurli pret wiseem tizigo luhgumeem un tos nepaklausa, daschureis ari pasemo zaur atmeschanu, waj ari pahrgrosa winu domati nepeeteekoscho peeluhgschanas metodi, t. i. ja apstahkli apstiprina domas, ka zitads peeluhgschanas weids deewam patihkamaks. Kahda zeema eedsihwotaji reis bija sametuschi wajadsigo naudas sumu sargdeewa gada swehtkeem un nodewa to zeema wezakâ rihzibâ. Zeema wezakais bija leels spehlneeks un wehl nebija paguwis ne eedomat ko daro, kad jau nauda lihds pehdejam grasim atradâs zitu kabatâ. Kad nu deena pehz deenas pagahja un no swehtku swineschanas wehl nebija ne wehsts, tad zeema eedsihwotaji sahka wezakajam usmahktees, lai tatschu isdarot sawu peenahkumu, jo zitadi jabihstotees, ka deews pahrgaididamees sadusmojotees un sawas dusmas isgahschot par saweem peeluhdzejeem. Peenahza jaunsgads un zeemneeku usmahziba kluwa arween sparigaka. Wini wairs neapmeerinajâs ar atwainojumeem un nowilzinaschanu un nabaga wezakajam nebija ne naudas, nedz ari kredita, ar ko swehtku gahjeenu sarihkot. Galu galâ winsch, wairs nesinadams zitadi lihdsetees, usmeta deewu sewim plezôs un ar to staigaja pa eelam. Leels lauschu bars brihnidamees tam sekoja uz pehdam un mehginaja winam deewu atnemt. Beidzot deewa nesejs aistrenza lihdz paschai juhrmalai, kur tehls eekrita juhrâ un wilni to tik spehji sweeda pret krastu, ka tam daschi lozekli noluhsa un apseltijums sabojajâs. Deewu isswejoja un islabotu atkal nostahdija templi. Smagâm un sagraustâm sirdim zeema eedsihwotaji sagaidija deewa sodibu par schahdu nepeedodamu wina nopulgoschanu. Tatschu nahkamâs wasaras rascha bija sewischki bagata un ari nekahdas sehrgas wisu apwidu nepeemekleja. Nu laudis bija pahrleezinati, ka taisni jaunâ swehtku swineschanas metode un peldinaschana juhrâ deewam patihkama un winsch par to winus tik ruhpigi sargajis un tik bagatigi swehtijis. No tâs reisas wehl lihds schai paschai deenai zeema eedsihwotaji sawa sargdeewa swehtkus mehdz swinet schahdâ ehrmotâ, zitur neparastâ weidâ.

Wispahrejo isglihtibu Kinâ pa leelai daļai kawê neskaitamâs gruhti saprotamâs rakstu sihmes; tâs, kâ jau sahkumâ mineju, leelakais schkehrslis augstakas isglihtibas preekschmahzibam — lasischanai un rakstischanai. Kamehr Kineeschi neatmetis sawas wezâs rakstu sihmes un to

dara winas it daikas. Daschas tehrpuschàs dabiskôs uswalkôs (tautiski uswalki — schis wahrds ir neweetâ)! Uswalki, kuri atkauj zilwekam brihwu kusteschanos, smeeklus, jautribu, tee ir dabiski!

„Tu seedi tà kà puke," es domaju ar Heini. Seedi, seedi muhscham un usturi jaunibu zilwezibâ, lai ta neisskst, seedi jaunawa tikumâ un eejuhsmini daschu slimu jaunekli! Dseedi un dari winu gluschi weselu!

Skaidrs silts wakars. Weesi un dseedataji pastaigajas, pulzinôs noeet us Jelgawas Latweeschu beedribas dahrsu, teatrôs waj atpakal swehtku ehkâ us swehtku meelastu. Us wahjako sejam lasams jau gurdenums. Bet daschi, sewischki seltenes, kuras wismasak jeb nemas nedser, ir gluschi jautras. Winu nerwi ir weseli; winu domas ir:

Wehl pasaulê dsihwot un lihgsmot!
Wehl karsti deg mums waigs;
Wehl preeki mums nomahz behdas,
Wehl mihlakà skuhpsteens ir maigs!
Wehl kaps mums ir sweschs un dusa,
Bes atpuhtas sirdis mums juht.
Bes schaubam mums azis raugas,
Mums pasaulê dsihwot naw gruht!

Zik jauki! . . . Sche naw jajautà waj swehtkeem ir audsinajoschs gars, waj teem ir mehrkis, sche redsam, ka te ir dsihwe, bes plascha redses aploka, bet spehziga, tiklab dionisiska — trimpiska, kà ari apolonisku.*) Newis tas ween ir muhsu tautas gods, ka dseesmas tika puslihds labi nodseedatas, ne, gods ir, ka tauta spehj wehl preezatees, ka tai ir asinis, weseliba, warena dsihwiba! „Lai atdsihwo sentehwu tikums!" Sentehwu galwenee tikumi bija: „buht weselam un dsihwibas pilnam!" . . .

„Finis coronat opus"! (Gals kronè darbu!) bija newikot jadomà, kad swehtdeen, 18. junijâ sch. g. Behtina kungs sen. pazehla dirigenta sisli un warenais korals: „Ak, Jerusaleme modees!" wehl reis atkaneja. Sewischki bija jabrihnas, ka wisa aisgrahbtiba bija weseliga. Muhsu publikai ir wehl weseligs gars. Ahrsemês no Oberammergawas „Zeeschanas spehlem" garam Wagnera templam Baireutâ lihds Bonnas Beetowena swehtkeem staigajot mehs pamanam slimigu, wisai nerwosu kusteschanos. Sche turpreti pee mums Jelgawâ wiss dabisks, weseligs!

Ar sewischku interesi es gaidiju us scho deenu, kurâ „galam bija jakronè darbs". Instrumental wokal konzerts sahkàs ap diweem. Publikas bija eeradees gandrihs tikpat daudz kà sestdeenâ. Preeks, ka laiks ir skaists, ka publikas tik daudz un ka pee dirigenta pulta stahjas atkal dedsigais Jurjanu Andrejs. Puhteju orkestrs nospehlè „Atalia" uwertiru, wihru koris nodseed: „Latwijas kalnajôs" no Jurjana, „Neweens putninsch" no Kades un „Aukâs negaisôs" no Glinkas — un tad atkal wezais Jurjans stahjas pee darba, pee sawa mihluka, orkestra, kuru winsch, leekas, wairak mihlejam kà sewi paschu. Jo skatitees, klausitees, kritiset ir weegli, bet radit, wadit un spehlet ir koti gruhti, kautschu ari skaisti, ja wiss kreetni noritinajas.

„Latwju tautas brihwlaischana" no Jurjana ir raksturiska fantasija, waj tehlojums. War ari pahrleezinatees, ka Latwju „diletanti" spehlè gluschi kreetni! Pehz tam ari schodeen nodseed un wehl reis atkahrto „Bewerinas dseedoni" no Wihtola, tad „Ais upites es usaugu" no Jurjana, kuras abas dseesmas wada Kades kgs. Tad sem komponista wadibas nospehlè puhteji „Gawilu marschu" no Jurjanu Jura, zaur kuru komposiziju mehs dabujam ar muhsu mahksleneeku familijas otru brahli eepasihtees. Marscha motiws nepeesleenas nebuht weenkahrschu militarisku marschu grupai, schis Jurjanu Jura komposizijas gars ir augstaks, zehlaks. Tad nahk slawenà Frantschu komponista Berliosa „Ungaru marschs." Bet Berlios satwer muhs wareni tik pirmôs taktôs, kà ari zitâs sawâs komposizijâs un tad satur muhs tik zeeschi, ka sahk sahpet. Kà originels komposiziju isstrahdatajs un kreetnakais instrumentators winsch war tik musikam buht ihsti interesants. Josefa Wihtola komposizijas: „Atschkups" un „Valse grotesque" ir interesantas, bet pehdejà jir pahrleeku sapiparota un rafineta. Schahds Rubinsteina skolas walzis gan naw nekahda noklihschana us musikaliskeem nezeleem, bet schee zelini ari pee neka positiwa nenowed, tee maldina klausitaju un beidsot nobeidsas maisâ! — Bet teknisku sinâ schee abi gabali ir mahkslas darbi!

Wiegnera kungs atkal stahjas pee pulta un dirigè dseesmas: „Kas tee tahdi, kas dseedaja!" un „Puht wehjini!" Wiss norit gludi.

Beidsot „Swehtku himne!" Atkal wezais Jurjans pee pulta, atkal gawiles un preeki! „Lihgojat, lihgsmojat! . ." Daschi is publikas dseed lihds! Zik jauki wiss wakarejais Lihgo sapnis atkal atkahrtojas, ja, wehl jaukak, jo schodeen dseed un spehlè labaki, kà wakar! . . .

„Hurrah!" Jurjans lai dsihwo augsti!" wihzina zepures un baltus lakatinus. Jurjanu Andrejs parahdas atkal us estrades, winam pasneedz kraschnu wainagu, waj is osolu jeb lawru lapam, ta ihsti nesinu, bet winsch ir abus pelnijis, winsch kà pirmais un galwenakais swehku rihkotajs. Winsch pateizas. Nerimstoschas gawiles publikâ.

Tauta! Sche ir wihrs, kursch ir semè sehjis „weenu graudu weselu," tà zits Latwju zensonis, to karsti wehlejees. Redseet, kà aug un sako Latwju mahksla — dseesma! Klausatees, kà atskan muhschigais „Lihgo"! Jurjanu Andrejs, „Lihgo komponists" lai peedsihwo wehl daudz tahdus swehtkus!

„Lihgojat, lihgsmojat," teek atkahrtots. Wehl reis . . . un sirmgalwji top jauni.

Sirmais meistars Behtinsch panehmis mosu meiteni us klehpja, laikam sawu dehla jeb meitas meitinu, raugas aisgrahbti winas ais preeka mirdsoschâs aztinâs, sit takti lihds — un mahza behrnu lihgot . . . Tihri waj jaraud ais preeka un laimibas, kad redz tik sirsnigus skatus.

Konzerts beidsees. Weesi un dseedataji pluhst ahrâ.

„Wiss beidsas!" daschs jau behdigi domà, bet wehl zerè us balli! Bullei arween jakronè swehki, kas gan ne wisai teizami, bet zitadi eerihkot nereti ari pa lahgu naw eespehjams!

Kahdas stundas wehlak atskan newisai mihliga musika. Dantschu musika, waj tew teescham bija jakronè swehtki? . . . Bet nekas, apmeerinees, sirds! Redsi, zik mihligas schàs duhjinas, kuras tew aislido garam! Atnemt seeweetei danzi ir tikdaudz, kà atnemt winai waj wisu! Ari eemihletees wina nespehj bes dantscha! Tik walsa „saldajàm" skanam atskanot sirds sakuhst, lai waretu saliht mihlestibas formâ. Danzo polkas, reinlenderus, walsus, kadrilus u. t. t. Sirds, ko wehl wairak wehlees?! Bet ja tu topi gurdens, tad ej un atspirdsinees pee bufetes, eedser glahsiti un pahrdomà, ka wiss aiseet, bet wiss nahk atkal atpakal. Ari schee swehtki, wini eet un nahk, un tà tas paliks muhschigi! Ja Deews gribès, us sirsnigu redseschanos V. dseedaschanas swehtkôs. Us redseschanos, juhs preeki un preeku bauditaji! . . . Wehl reis dsirdu, garâ „Lihgojat, lihgsmojat!" wehl reis redzu preezigas, laimigas sejas, it kà parahdijumos, tad it kà murgôs teeku peespeests lihds ar Faustu azumirklim ussaukt: „Verweile doch, du bist so schön"*)! Bet schinî paschâ azumirklî wiss pasuhd, isput, kà sapnis, kà netizams gadijeens!

Neschehligais twaika sirgs mani aisweds projam no scheem swehkeem, projam no schàs sapnainàs pasaules, pateesibâ, kur tauteets wairs tauteeti nebildina, kur seltenites wairs tà nesmaida, kur kopâ ar brahli wairs neejam us swehku namu, bet us teesu, kur walda ruhktu ruhkià pateesiba! . . .

Luhk, schì ir daba, kura muhs peewik, atstahj! Bet mihkais draugs, waj draudsene, mahzees ari zeenit klusumu, schos „nedabiskos" bet muhschigos dwehseles swehtkus, mahzees netik ween dseedat un preezatees, bet ari domat, klusi un meerigi domat, jo klusumâ miht deewiba, kura tewis nekad ne-atstahs.

*) Dionisisks un apolonisks: diwi skaistuma jehdseeni: pirmais lihdsinajas reibumam, cetehrpts pahrdroschâs brangâs formâs; otrais sapnim, kursch mihl weenotees weeglàm, daikàm meesam. P. J.

*) Paleezi tatschu, tu esi tik skaists!

Bibliotekas.

No J. Krischkana.

(Beigas.)

Holandê „Wispahrderigà beedriba" ar 325 saru beedribam (katrâ departamentâ). Katra saru beedriba ustura masakais weenu biblioteku, daschas pa diwàm, trijàm un wairak bibliotekam. Bibliotekas itin prahwas, jo tanîs atrodas zaurmehrâ lihds 7000 sehjumu grahmatu. Lasitaju daudz.

Nerunaschu nemas par klasiskajàm, pasihstamàm paschpalihdsibas un priwat labdaribas semem — Angliju un Seemel-Ameriku, kur miljoni un atkal miljoni rubki seedoti preeksch tautas isglihtibas, preeksch biblioteku un skolu eerihkoschanas un ustureschanas, kur (kà Amerikâ) zilweks pa lahgu wairs newar eedomatees apdsihwotu weetu bes publiskas, katram pee-ejamas bibliotekas, kur priwatlabdariba pastrahdajuse tihri brihnuma darbus, kur preeksch publiskas bibliotekas weenai paschai pilsehtai un weens pats wihrs dahwà 5,000,000 dollaru (ap 10 milj. rbl.)! Un walsts tur tomehr wehl atsihst par wajadsigu gahdat par bibliotekam tà, kà nekur zitur pasaulê! Peemehram Pensilwanijâ (Seemel-Amerikâ) un daschâs zitâs walstîs darbojas pastahwigas no waldibas eezeltas biblioteku komisijas. Blakus katras walsts darbibai darbojas Waschingtonas waldiba, isdodama katru gadu 10,000 dolaru (ap 20,000 rbl.) preeksch 100 zeļojoschàm bibliotekam (katru gadu teek sastahditas 100 jaunas zeļojoschas bibliotekas). Tahdu biblioteku Seemel-Amerikas Saweenotâs Walstîs war prasit katrs apdsihwots apgabals, pagasts, draudse. Wajaga tikai 25 nodokku makfatajeem paraksitees, ka wini to wehlas un biblioteka no waldibas teek peesuhtita. Bes tam walsts isdod leelas sumas, likdama drukat daschadas eewehrojamas grahmatas us sawa rehkina un peesuhtidama tàs wisàm bibliotekam par brihwu.

Bet pahreesim tagad us muhsu tehwiju — Kreewiju, kur schaî sinâ wiswairak darijuschas semstes, dibinadamas tiklab skolas, kà bibliotekas. Semstu darbiba deesgan plaschi aprakstita schogad „Mahjas Weesi" (Nr. 14, 15, 16, 17, 20) un „Balsi" (Nr. 10, 11, 12).

Tadehk neka neatkahrtodams, raudsischu ihsumâ aisrahdit us biblioteku dibinaschanu Kreewijâ, lai drihsak eespehtu pahreet us muhsu dsimteni — Latwiju un beigt preekschlasijumu.

Tagadejo kustibu preeksch tautas biblioteku dibinaschanas modinaja Peterburgas Grahmatneezibas komiteja. 1893. gada dezembrî wina nolehma nodibinat jahdschâs 100 biblioteku (katru par 250 rbl.) Wajadsigo naudu, 25,000 rbl. wina zereja sadabut no labprahtigeem dahwinajumeem. Nodoms isdewàs labaki, nekà pate komiteja bija zerejusi. Tagad jau eenahzis pahri par 26,000 rbl. Komiteja greesàs ar zirkularu pee semstem, luhgdama eepasihstinat semneekus ar winas nodomu, un, kur semneeku starpâ rodas wehleschanàs pehz bibliotekam, tur spert sokus preeksch biblioteku eerihkoschanas. Komiteja dewa pilnigi gatawas bibliotekas. Semstes no sawas puses dibinaja tahdas pat bibliotekas un us teem pascheem nosazijumeem; pehdigi sahka ari paschi semneeki rihkotees. Ihsâ laikâ pulla pagastu runas wihri, weetneeki, pagasta eestahdes nodibinaja besmaksas, katram par welti peeejamas bibliotekas.

Peewedischu tikai daschas sumas, kas pehdejâ pusgadâ sihmetas preeksch tautas bibliotekam, preekschlasijumeem un grahmatu noliktawam:

Tschernigowas gubernas semste	60,000	rbl.
Tambowskas gubernas „Комм. нар. чт."	2,000	„
Smolenskas gubernas aprinka semstes . .	ap 3,000	„
Wjatkas semstes	„ 20,000	„
Tulas aprinka semste	„ 2,000	„
Tulas gubernas semneeki	1,000	„
Poltawas gubernas Solotowog semste . .	1,000	„
Woroneschas gubernas Bobrowskas semste	1,500	„
Kostromas gubernas semste	3,000	„
Swehtais sinods	187,000	„
Nowgorodas gubernas semste	11,000	„
Uralu stanizu runas wihru sapulze . . .	6,000	„
Kopâ ap	300,000	rbl.

Jo projam par biblioteku eerihkoschanu ruhpejas daudzas tautas lasitawu komitejas (Коммиссіи нар. чтеній), grahmatneezibas beedribas, priwat-pulzini un tà tahlak. It sewischki interesanti ir daschi seeweeschu pulzini Tiflisâ, Karkowâ u. t. t. Plaschu slawu eeguwis Karkowas seeweeschu pulzinsch.

Sestdeen, 10. junijâ muhsu deenas awises sinoja, ka Rigâ, leelajâ Maskawas eelâ, nodibinajusees pirmà tautas biblioteka; atklahschana notikschot swehtdeen, 11. junijâ, pulksten 3 pehz pusdeenas. Us peedalischanos eeluhdsot dibinatajas. Tà tad ari damu pulzinsch!

Rigâ esot pahri par 70,000 Latweeschu. Zik winu starpâ waretu buht kundschu, kas spehtu pulzetees us lihdsigu darbu? Riga esot Latweeschu inteligenzes (isglihtoto, attihstito) zentrs.

Muhsu dsimtenê it ihpaschi biblioteku sinâ naw daudz ko preezatees. — Pirmee 30 gadi mums pagahjuschi, waretu sazit, spirgtâ kustibâ un deesgan juhsmigi; us ah-

reeni — zihnâs, uſ eekſcheeni — paſchuſſlawâ un preekâ par katru ſalumu balli, kam wiſam ſawâ laikâ bija ſwars un noſihme. Bet daudſ tahlak par to mehs ari ne-eſam tikuſchi: beedribas un iſrihkojumi ir tikai ahrejas formas — tàm bija jadod eekſchejs ſaturs — un par to mehs eſam maſ gahdajuſchi. No beedribam wajadſeja iſeet tautâ paſchpalihdſibas un kopibas garam. . . Bet tas nenotika, wismaſ ne peeteekoſchâ mehrâ. Beedribam wehl tagad daudſ pretineeku, daudſ pahrmetumu, no kureem tàs tikai pa dakai war atſwabinatees. Ka tas tà bijis, tam daudſ eemeſlu. Mineſchu tikai leelako: truhka zilweku!

Ihſti ſakot, mums jau wehl naw neweenas iſglihtibas beedribas, kas ſkatitos pahri par ſawa nama ſchogu, iſnemot warbuht tik Derigu grahmatu apgahdaſchanas Nodalu. Mums ir labi daudſ beedribu, daudſàm no winàm ir bibliotekas, lai gan maſas, wahrgulites — tomehr ir. Bet ſchis bibliotekas pee-eetamas tikai beedribu beedreem. Un muhſu lauku beedribâs beedru ſkaits ir wehl deemſchehl arween pahrſteidſoſchi maſs, un maſ winu grahmatas teek leetotas. Leela daka biblioteku pilnigi panihkuſchas. Bet ja ari wiſas winas buhtu labakajôs ſeedôs — ari tad wehl nekas nebuhtu panahkts. Zik mums biblioteku ir? Par Kurſemi un wiſu Widſemi kopâ, ar leelàm un maſàm pilſehtam, mums ir tik 113 bibliotekas. (Skat. „Mahjas Weeſa" Nr. 10 ſch. g.) Ja daudſ, tad puſe no winàm nahk uſ laukeem. Un „lauki ir tas plaſchais pamats" . . . taiſni pee mums, kà nekur zitur! Tà tad biblioteku mums tikpat kà naw, un tàs paſchas, kas ir, tikpat kà neleetojamas, jo dibinatas uſ ſewiſchkeem noſazijumeem un wiſpahrejai leetoſchanai naw pee-ejamas.

Kà ſchim truhkumam lihdſet?

Pehz manàm domam katrai beedribai wajadſetu eerihkot un uſturet beſmakſas publiſku toutas biblioteku, kaut ari pat leelakà daka winas lihdſeku tiktu ſche iſleetota. — Tee buhtu labi iſleetoti un neſtu leelaku ſwehtibu, nekà jebkahdâ zitâ weidâ iſleetoti. Bet beedribu mums naw daudſ, winas nabagas un warès knapi ko ſawam tuwakajam apgabalam lihdſet. — Uſ kà tad wehl lai mehs liktum zeribas?

Nu, ſinams, uſ muhſu ſkolotajeem. Tee ir tahds wiſpahrderigs uniwerſal-lihdſeklis wiſàm kaitem, kà neweens zits paſaulê! Tiklihdſ kur kahds darbs teek praſits: dodat ſchurp ſkolotaju! Protams, ka ari ſchai ſinâ ſkolotaji bijuſchi, ir un buhs leelakee darba daritaji, bet ned omajeet, ka ar to jau darbs nobeigts. . .

Mums ir wehl mahzitaji, kuri eenem augſtaku ſtahwokli!

Zitâs ſemês, kà Anglijâ un Amerikâ, garidſneeziba ſtrahdà milſu darbus tautas iſglihtibas ſinâ. Wahzijâ pehdejâ laikâ garidſneeziba dewàs labi dſiti ſchai paſauligajâ dſihwê. Kelnes biſkaps v. Ketelers nodibinaja tà ſaukto katoku ſozialo partiju; bijuſchais Berlines pilsgalma mahzitajs Stekers nodibinaja proteſtantu kriſtig-ſozialo partiju. Wini (mahzitaji) bija ilgaku laiku palikuſchi uſ weetas, kamehr dſihwe pa to laiku bija jau koti tahlu uſ preekſchu aiſwirſtjuſees, tadehl peenahzas dot ſawam darbam tahdu modernu wahrdu. Bet par to nekas, wahrds paleek wahrds. Tagad nereti „Der Bildungs-Verein" (tautas iſglihtibas weizinataja beedriba) ſino no weena otra tumſcha, nomaka kaktina, ka mahzitajs eerihkojis biblioteku un ſtrahdajot par leelu ſwehtibu ſawai draudſei.

Es domaju, ka muhſu tautai ilgs laiks naw wajadſigs, lai winu pahrleezinatu, zik bibliotekas derigas. Bet protams, pahrleezinat winu wareſim tikai ar darbeem, ne ar wahrdeem. Lai beedribas un priwat labdari uſtura beſmakſas tautas bibliotekas tikai nedaudſ gadus, gan tad pagaſti paſchi drihſ nems tàs ſawâ gahdibâ!

Beidſot wehl gribeju eekuſtinat jautajumu, kahdejadi Latweeſchu ſinibu komiſija waretu pee ſchi darba peedalitees.

Sinibu komiſija waretu nemt ſew par paraugu Peterburgas Grahmatneezibas komiteju: ſanemt dahwinajumus, gan grahmatâs, gan naudâ, ſaſtahdit bibliotekas un iſſuhtit uſ tahdeem apgabaleem, kur tàs peepraſa un kur paſchi eedſihwotaji wehl neſpehj ſew lihdſetees.

Sinams, bibliotekas paſtahweſchanu un tahlaku uſtureſchanu jauſnemas bibliotekas dalibneekeem, waj nu pagaſtam, waj zitai kahdai eeſtahdei. Komiſijai jaiſſtrahdà wiſus formularus preekſch atkaujas iſgahdaſchanas, jaiſdod parauga katalogus, jaſtahjas ſakarâ ar wiſàm paſtahwoſchàm bibliotekam, lai dabutu pahrſkatu par winu ſtahwokli un darbibu, par to, ko laudis no bibliotekas gaida un praſa. . . Derigu grahmatu apgahdaſchanas Nodaka pa dakai gan jau eeſahkuſi ſcho darbu, nodrukadama uſ ſawu iſdewumu wahkeem noſazijumus, kas jaiſpilda, lai biblioteka tiktu apſtiprinata, un paſtahwoſchos likumus par beſmakſas tautas bibliotekam. Bet tas tikai pirmais ſolis — un ar to ween aprobeſchodamees, mehs maſ darijuſchi.

Beidſot, ja gribam ſagahdat muhſu bibliotekam zeenigu ſtahwokli, mums jaruhpejas par to, lai winu panahkumi buhtu wislabakee. Tik zaur to eeguhſim tautas labprahtibu un tauta no ſawas puſes nekaweſees peenahzigi apgahdat ar lihdſekleem par nepeezeeſchamàm atſihtàs tautas bibliotekas un tà pazelt winas tanì augſtâ ſtahwokli, kahds winàm peenahkas katras tautas dſihwê.

Laukſaimneezibas, amatneezibas un ruhpneezibas iſſtahde Jelgawâ.

No J. Wagnera.

Swehtku deenas Jelgawâ nobeiguſchàs. Tiklab dſeedataji, kà iſſtahdes ſarihkotaji atgreeſuſchees mahjâs, pahrdomà ſwehtku eeſpaidus un panahkumus. Par dſeeſmu ſwehtkeem tagad pilditi wiſi laikraſti, tadehl tos atſtahſchu pee malas, un greeſiſchos pee ſimtgadu ſwehtku daikàs rotas, pee pirmàs no muhſu tautas ſarihkotàs iſſtahdes. Un teeſcham iſſtahde bija daika roto, bet ta bija ari milſigs ſpogulis, kurâ warejàm noſkatitees muhſu tautas progreſa — attihſtibas panahkumus. Simts gadi gan ihſi iſrunajami, bet kas wiſs gan naw rakſtits ſchai ſimts gadu muhſu tautas wehſturê, kahdas pahrwehrſchanàs naw notikuſchas ſchai laikâ, kamehr Kurſeme, kamehr wiſa Latweeſchu tauta bauda warenàs Kreewijas apſardſibu un gahdibu. Preekſch ſimts gadeem, kad Kurſeme nahza Kreewijas pawalſtneezibâ muhſu tauta bija wehrgu bars, kur tee ar mantu un dſihwibu bija padoti muiſchneeku warai. Scho dſelſu nezilwezigo waru ſalauſa Kreewijas zilweku mihkotaji waldneeki un muhſu tautai palihdſeja no wehrgu bara pahrwehrſtees par tautu, kura tagad neapturami zenſchas un ſeko lihdſi leelajàm kulturas tautam. Un kahdi panahkumi ſaſneegti ſchai laikmetâ, to gaiſchâs krahſâs rahdija Jelgawas iſſtahde. Lai gan ſkaugi un nelabwehli (kauns gan par tahdeem „idealiſteem" — nelabwehleem! Red.) wiſeem ſpehkeem zentàs atturet no peedaliſchanàs pee iſſtahdes, tad tomehr peedaliſchanàs bija tik leeliſka, ka ta pahrſpehja labakàs zeribas. Wehl paſchâ pehdejâ brihdî wajadſeja buhwet weenu ehku klaht, lai waretu uſnemt wiſus ſapluhduſchos iſſtahdamos preekſchmetus.

Nebija neweenas nodakas, neweena laukſaimneezibas ſara, kurſch nebuhtu bijis bagatigâ mehrâ apgahdats. Kamehr agrakâs Jelgawas iſſtahdês nebija no biſchkopibas gandrihſ neko, tamehr ſchogad biſchkopiba eenehma milſigu nodaku. Mahjruhpneezibas un mahkſlas nodaka bija tik leeliſka, ka leelàs milſigàs telpas bija pahrpilditas un tas pats ſakams par wiſàm zitàm nodakam. Wiſur muhſu tauta parahdija, ka ta gahjuſi uſ preekſchu, ka ta eewehrojuſi laika garu un praſibas. Lai gan pirmajâs trijâs deenâs leetus ſtraumem gahſàs ſemê, tomehr apmekletaju bija milſigi daudſ. Sewiſchki ſwehtdeen, 18. jun., atmetotees joukakam laikam, kaba weetina iſſtahdê bija pahrpildita. 20. junijâ pehz puſdeenas eeradàs Kurſemes zeen. wize gubernators pee godalgu iſdaliſchanas. Augſtais kgs jaukôs wahrdôs uſrunaja iſſtahditajus, aiſrahdidams, ka tagad iſſtahditaji ſanemſchot ſawu puhlinu augſtus. Wize gubernatora kgs pateizàs par peedaliſchanos un uſaizinaja nerimſtoſchi ſtrahdat un zenſtees uſ preekſchu. Tad nolaſija, kam peeſpreeſtas godalgas.

Atſtahdami iſſtahdes wiſpahrejo apraſtu nahkoſcham numuram ſchoreiſ mineſim tikai kahdas godalgas dabuja iſſtahditaji.

Laukſaimneezibas nodakâ dabuja ſchahdas godalgas:

J. Lintmanis — miniſtrijas uſſlawas rakſtu par melones meeſcheem.

Lihba Kremberg, Sezes-Swikkôs — miniſtrijas uſſlawas rakſtu par labibu.

J. Wagners, Leel-Ezawas Leel-Rateneekôs — miniſtrijas uſſlawas rakſtu par Anglu auſam un imperatoru kartupeleem.

A. Maturs un Kerus, Grawendalê — atſinibas leezibu par daſchadàm auſam u. z.

K. Tſchakſte, Dandales Autſchôs — atſinibas leezibu par Frantſchu auſam.

F. Dombrowſkis, Meſcha muiſchas Ehrmês — atſinibas leezibu par melonu meeſcheem.

Mahrtinſch Leepa, Greenwaldê — 20 rbku leelu godalgu par lineem.

Indrikis Reinwalds, Jehkabneeku Witrupôs — atſinibas leezibu par paſcha audſinatu tabaku.

J. Gauja, Jaun-Platonê, par daſchadeem eewahrijumeem III. godalgu, atſinibas leezibu.

J. Geſchewitz, dahrſneeks Jelgawâ — II. godalgu, bronſa medaku par daſchadàm dahrſa ſaknem.

K. Peens, dahrſneeks Zihrawâ — III. godalgu, atſinibas leezibu par daſchadàm ſaknu ſehklam.

W. Mamonows, Jelgawâ — III. godalgu, atſinibas leezibu par daſchadeem konſerweem.

J. Mikelſons, dahrſneeks Kirupê (Witebſkas gubernâ) — par tepiku dobi I. godalgu, ſudraba medaku.

J. Brankſchewitz, dahrſneeks Jelgawâ — III. godalgu, atſinibas leezibu — par palmu grupu.

Par lopkopibas raſchojumeem:

P. Lahzis, ſeerneeks Leel-Salwê — I. godalgu, miniſtrijas ſudraba medaku, par daſchadeem ſeereem.

K. Winowſkis Antonowitſch, Bornsmindes puſmuiſchâ — Walrodê — I. godalgu, miniſtrijas ſudraba medaku, par daſchadeem ſeereem.

Barons v. Biſtrams, Grenztahlê (Kaunas gubernâ) — I. godalgu, ſudraba medaku, par ſweeſtu.

M. Jomerts, Abawas Jomâs — II. godalgu, bronſa medaku, par ſalda krehjuma ſweeſtu.

Barons v. Drachenfels, Sutenê, ſeerneeks E. Tſchunde — III. godalgu, atſinibas leezibu.

Grafs Komars, Salkunôs (Kaunas gub.) — III. godalgu, atſinibas leezibu par ſweeſtu.

Jahnis Beitans, Leel-Sunakſtes Beitanôs — II. godalgu, bronſa medaku, par ſeeru.

W. Oſolinſch, Rollbuſchu muiſchinâ pee Rigas — I. godalgu, ſudraba medaku, par ſeereem.

Barons Tornows, Suntenê (Witebſkas gubernâ) — I. godalgu, ſudraba medaku, par galda ſweeſtu.

Par gakas raſchojumeem dabuja ſchahdas godalgas:

J. Muſikants, Wez-Sehrenes Maſ-Mellanôs — III. godalgu, atſinibas leezibu, par ſchkinki.

Fr. Gauja, Leel-Wirzawas Robeſchneekôs — I. godalgu, ſudraba medaku, par Kurſemes ſchkinki.

O. Freimanis, Jaun-Swirlaukas Ihſlizes muiſchâ — II. godalgu, bronſa medaku, par ſchkinki.

A. Dombrowſkis, Jaun-Auzes Irbês — II. godalgu, bronſa medaku, par Kurſemes ſchkinki.

Par ſirgeem dabuja ſchahdas godalgas:

P. Smilgainis — III. godalgu, miniſtrijas uſſlawas rakſtu, par ſilu kehwi.

J. Lintmanis, Meſchmuiſchas Bullôs — III. godalgu, miniſtrijas uſſlawas rakſtu, par behru kehwi.

K. Krauſe, Peenawas Wez-Zirpjôs — godalgu, 25 rbl., par tumſchi ſilu ehrſeli.

Th. Kerewitz, Switenes Ihzenôs — II. godalgu, miniſtrijas bronſa medaku, par ſirgu audſinaſchanu.

W. Suſchewitz, Meſchamuiſchas Wilku muiſchâ — I. godalgu, ſudraba medaku, par labako ſemneeku ſirgu.

G. Roſentals, Krona-Wirzawas Atſakôs — III. godalgu, walſts kehwnizas uſſlawas rakſtu, par dſeltenu ſirgu.

M. Dizkalis, Wilzes Pundurôs — III. godalgu, atſinibas leezibu par peleku ſirgu.

Th. Georgins, Dandales Strihkerôs — II. godalgu, bronſa medaku, par tumſchi duhkanu kehwi.

J. Bergmanis, Jaun-Platones Maſbuhtôs — III. godalgu, atſinibas leezibu par 1 gadu wezu kehwi.

J. Stunda, Leel-Wirzawas Laweikôs — 20 rbl. no miniſtrijas par ſirgu audſinaſchanu.

J. Bredrichs, Leel-Wirzawas Oglaines Gelbjôs — III. godalgu, walſts kehwnizas uſſlawas rakſtu, par bruhnu ehrſeli.

K. Feldmanis, Dobeles Lobâs — I. godalgu, miniſtrijas maſo ſudraba medaku, par labako darba ſirgu.

A. Kronbergis, Rahdenes Likwertenu Dſilnâs — III. godalgu, atſinibas rakſtu.

P. Janſons — II. godalgu, bronſa medaku, par 6 gadus wezu kehwi un — III. godalgu, atſinibas leezibu, par weetejàs ſugas kumetu.

J. Kahns, Krona-Wirzawas Wez-Kutenôs — III. godalgu, atſinibas leezibu, par ſirgu audſinaſchanu.

Fr. Berklaws, Leſtenes Ruhjâs — II. godalgu, bronſa medaku, par tumſchi bruhnu kehwi.

K. Lihbeets, Meſchotnes Sahwâs — III. godalgu, atſinibas leezibu, par ehrſeli.

J. Gailis — I. godalgu, ſudraba medaku, par ſirgu audſinaſchanu.

K. Widinſch, Krona Behrsmuiſchas Widinôs — miniſtrijas uſſlawas rakſtu par ſchkimeta ehrſeli.

A. Semiſchs, Bilſteru muiſchâ — II. godalgu, bronſa medaku, par tumſchi behru ehrſeli.

K. Groſsmanis, Brambergu Skudrâs — III. godalgu, walſts kehwnizas uſſlawas rakſtu.

J. Aufmanis, Krona-Wirzawas Widus-Kutenôs — II. godalgu, miniſtrijas bronſa medaku.

J. Jekabſons — III. godalgu, bronſa medaku, par behru kehwi.

J. Puhze, Mejmuiſchâ — II. godalgu, bronſa medaku, par 4 gadus wezu kehwi.

J. Ellers, Brambergu Tilenu Alkſchnôs — II. godalgu, par kumetu un tumſchi bruhnu kehwi.

J. Müllers, Dobeles Raſâs — miniſtrijas godalgu, 25 rbl. par bruhnu ehrſeli.

J. Groſsbergis, Auru muiſchas Sitenu Wehwerôs — II. godalgu, bronſa medaku, par 2 gadus wezu kehwi.

Fr. Janſons, Nurmuiſchas Spehrwelôs — III. godalgu, walſts kehwnizas uſſlawas rakſtu, par ſilu ehrſeli.

G. Jordans, Aiſupê — III. godalgu, uſſlawas rakſtu, par ehrſeli.

K. Zeemalds, Emburgas Zuhzinâs — III. godalgu, walſts kehwnizas uſſlawas rakſtu, par behru kumetu.

P. Dombrowſkis, Meſchotnes Dſeguſenôs — II. godalgu, bronſa medaku, par kehwi.

O. Reichmanbergis, Leel-Wirzawas Leel-Reikulôs — I. godalgu, ſudraba medaku, par ſirgu audſinaſchanu.

J. Oſcheneeks, Dſelſu muiſchâ — I. godalgu, ſudraba medaku, par ehrſeli un kehwi.

J. Scheminsch, Wez-Platones Sprihschôs — III. godalgu, atsinibas leezibu, par weetejàs sugas kehwi.

L. Smilgainis, Jaun-Swirlaukas Noreikâs — godalgu, 20 rbl., par schkimeła ehrseli.

R. Strandowskis, Sesawas mahzitajamuischâ — II. godalgu, bronsa medału, par gadu wezu ehrseli.

A. Laksmanis, Leel-Platones Mescha Bullôs — I. godalgu, sudraba medału.

Sch. Bergmanis, Jaun-Swirlaukas Kukainôs — II. godalgu, bronsa medału, par melnu kehwi.

E. Rafaels, Krona-Wirzawas Rehdâs — II. godalgu, walstskehwnizas bronsa medału, par duhkanu kehwi.

Buldurs, Elejas Muhrneekôs — III. godalgu, walstskehwnizas usslawas rakstu, par duhkanu kehwi.

A. Steinhardts, Leel-Wirzawas Lihtschôs — II. godalgu, walstskehwnizas bronsa medału.

J. Kaukewskis, Leel-Sesawas Buku-Melderôs — I. godalgu, 50 rbl., par duhkanu ehrseli.

K. Danischewskis — I. godalgu, ministrijas sudraba medału, par jahjamo sirgu.

J. Baumanis, Mas-Berkenê — III. godalgu, walstskehwnizas usslawas rakstu, par ehrseli.

K. Remess — II. godalgu, 25 rbl., par ehrseli.

D. Brauers, Krona-Wirzawas Smedenôs — I. godalgu, sudraba medału, par sirgu audsinaschanu.

K. Upits, Dundagas Piparôs — godalgu, 40 rbl., par kehwi.

K. Tschakste, Dandales Antschôs — III. godalgu, atsinibas leezibu, par behru kehwi.

J. Gailis, Kabiles Krakôs — I. godalgu, sudraba medału, par behru ehrseli.

H. Thalbergis, Greenwaldes arendators — III. godalgu, walstskehwnizas usslawas rakstu.

J. Makuschs, Fridrichmuischas arendators — I. godalgu, sudraba medału, par schkimeła kehwi.

Schagatinsch, Krona-Wirzawas Schagatinâs — III. godalgu, atsinibas leezibu.

J. Siagars — Leel-Elejas Nowadneekôs — 25 rbl. par schkimeła kehwi.

J. Andrijewskis — I. godalgu, sudraba medału, par melnu ehrseli.

J. Riba, Kaunas gubernâ — I. godalgu, sudraba medału, par behru ehrseli.

W. Seemelis, Jelgawâ — III. godalgu, ministrijas usslawas rakstu, par kumełu.

J. Eltermanis, Emburgas Gabalinôs — III. godalgu, walstskehwnizas usslawas rakstu, par behru kehwi.

J. Kruhminsch, Dschuhkstes Nauditê — I. godalgu, ministrijas maso sudraba medału, par labako darba sirgu.

J. v. Karps, Kaunas gub. — I. godalgu, sudraba pokału, par 2 kehwem un ehrseli.

Par gowslopeem dabuja schahdas godalgas:

J. Scheninsch — 25 rbl. par bulli.

J. Gauja, Jaun-Platonê — leelo ministrijas sudraba medału, par wairak isstahditàm gowim.

S. Neubergis, Falzgrahwê — leelo ministrijas sudraba medału, par wairak isstahditàm gowim.

Fr. Gauja — 20 rbl. leelu godalgu, par gowi.

Dawids Hofmans — IV. godalgu, 10 rbl., par bulleem.

Dombrowskis — IV. godalgu, 10 rbl.

E. Schnitzkowskis, Behrsteles basnizas krogâ — III. godalgu, ministrijas bronsa medału, par gowi.

G. Albinsch — II. godalgu, ministrijas maso sudraba medału, par 2 gowim.

Birsneeks, Behrses Rentês — 35 rbl., par Oldenburgas un weetejàs sugas krustojuma gowi.

J. Freimanis, Jaun-Swirlaukas Islihzes muischâ — III. godalgu, bronsa medału, par teli.

K. Neulands — 25 rbl., par teli.

J. Gauja, Jaun-Platonê — III. godalgu, bronsa medału, par bulli.

J. Stunda, Leel-Wirzawas Laweikâs — 20 rbl. leelu godalgu par wehrsi.

Fr. Schmidts, Petermuischâ — I. godalgu, sudraba kausu, par wairak gowim.

J. Rodse, Fridrichlustes Rauschôs — 25 rbl., par 2 gowim.

Aufmanis — 15 rbl. par teli.

J. Birsneeks, Behrses Rentês — 40 rbl. par gowi.

A. Bächmanis — III. godalgu, ministrijas bronsa medału, par bulli.

J. Aweneeks — III. godalgu, 25 rbl., par 2 gowim.

D. Zimermanis, Behrsmuischas Augôs — II. godalgu, 25 rbl., par 2 gowim.

Par zuhkam dabuja schahdas godalgas:

Anna Grausa — 10 rbl. par schejeenes zuhku.

J. Gauja, Jaun-Platonê — I. godalgu, zigaru dosi.

A. Bisseneeks, Krona-Wirzawâ — 20 rbl. par 2 sweneem.

K. Winowskis, Walrodê — usslawas rakstu par kuili.

Godalgas par aitam:

Th. Kerewitzs, Schwitenes Ihzenôs — bronsa medału, par merino sugas tekuli.

Godalgas par suneem:

O. Schmick, Rigâ — I. godalgu, sudraba medału.

Godalgas par putneem:

Johanna Peters — II. godalgu, bronsa medału, par minorkas sugas wistam.

J. Gauja, Jaun-Platonê — III. godalgu, atsinibas leezibu.

Tabora eestahde, Jelgawâ — II. godalgu, bronsa medału.

W. Mamonows, Jelgawâ — II. godalgu, bronsa med.

Fr. Gauja, Leel-Wirzawas Robeschneekôs — II. godalgu, bronsa medału.

Leelruhpneezibâ dabuja schahdas godalgas:

D. Hansbergis, Bauskâ — III. godalgu, bronsa medału, par arkleem.

A. Blumbergis, Jelgawâ — II. godalgu, sudraba medału, par arkleem.

Rud. Sacks, Leipzigâ — I. godalgu, pateizibas rakstu, par arkleem, sehjmaschinam u. t. t.

Leepajas konsuma beedriba — I. godalgu, pateizibas rakstu, par daschadeem semkopibas rihkeem.

J. Kleins, Meschmuischâ — IV. godalgu, usslawas rakstu.

Th. Bartuschewitzs, Rigâ — II. godalgu, sudraba medału, par daschadu tschuguna laukstaimneezibas maschinu, ratu u. t. t. dałam.

K. Apsits, maschinu fabrikants Elejâ — III. godalgu, bronsa medału, par kułamo maschinu.

A. Kochs, Rigâ — IV. godalgu par labibas tihrischanas maschinu.

J. Dischlers, maschinu darbniza Slampes Dimsôs — IV. godalgu, usslawas rakstu, par ahbolina kułamo maschinu.

H. Aulis, Rigâ — III. godalgu, bronsa medału, par daschadàm wehtijamàm maschinam. (Turpmak wehl.)

No eekschsemes.

a) Waldibas leetas.

Par Zehsu pilsehtas tirgotaju eltermani apstiprinats Zehsu pilsehtas otràs gildes tirgotajs Jahnis Steinbaums. (W. G. A.)

Tschinôs paaugstinati: par kolegiju padomneeku: Slokas krona ahrsts Henko; par galma padomneeku: Rigas zeetuma ahrsts Jakowlews; par kolegiju asesoru: Widsemes gubernas waldes ahrstneezibas nodałas darbwedis Grehnbergs un par kolegiju registratoru Widsemes gubernas waldes ahrstneezibas nodałas kanzelejas eerednis Bełajews. (W. G. A.)

Kursemes gubernas 4. eezirkna akzises pahrluhka wezakais palihgs Tenitschenko un Smolenskas gub. 1. eezirkna akzises pahrluhka wezakais palihgs Dworakowskis pahrzelti weens otra weetâ. (K. G. A.)

Par Jelgawas gimnasijas klasu pahrraugu eezelts tàs paschas gimn. grahmatu wedis Zaune.

Jelgawas pilsehtas polizijas pristaws Buschs us pascha luhgumu atlaists no deenasta. (K. G. A.)

Par Jelgawas-Bauskas polizijas waldes galda preekschneeku eezelts podporutschiks Klementjews. (K. G. A.)

Aisputes-Grobinas peektà eezirkna meerteesnesis Kordasewitschs eezelts par Makowas pilsehtas teesnesi. (K. G. A.)

Leepajas paku nama usrauga palihgs Beławenzews un Arensburgas muitnizas lozeklis un kaseeris Proschewskis pahrzelti weens otra weetâ. (K. G. A.)

Leepajas pasta-telegrafa kantorî par sestàs schkiras pasta-telegrafa eeredneem eezelti: Wikmans un Seebergs. (K. G. A.)

Leepajas pasta-telegrafa kantorî par usraudsitaju eezelts Manfeldts. (K. G. A.)

Leepajas pasta-telegrafa kantora zeturtàs schkiras eerednis Sarneets un Rigas pasta-telegrafa kantora zeturtàs schkiras eerednis Krochmanows pahrzelti weens otra weetâ. (K. G. A.)

Ruzawas pasta-telegrafa nodałas preekschneeks Siparis us pascha luhgumu atlaists no amata. (K. G. A.)

Bauskas pasta-telegrafa kantorî par sestàs schkiras pasta-telegrafa eeredni eezelts Pawlewskis. (K. G. A.)

b) Baltijas notikumi.

No Zehsim. 24., 25. un 26. junijâ Zehsis notureja laukstaimneezibas isstahdi un waislas lopu tirgu. Isstahde, par kuru turpmak pasneegsim plaschakas sinas, bija ihsti kupla un labi apmekleta. Peedalischanàs no masgruntneeku puses schogad leelaka, par ko no wisas sirds japreezajas. Isstahditi starp zitu ap 80 daschadu sugu sirgu, 267 daschadu sugu leellopu, ap 30 aitu un aunu, 42 zuhkas, 34 suni. Bez tam wehl Zehsis 24. junijâ Sw. Jahna basnizâ bija garigs konzerts, isrihkots no P. Josuus kga is Peterburgas; 25. junijâ „Dseedaschanas beedribas" sahlê teatris, kur P. Leepina wadibâ israhdija lugu „Smalki laudis." 25. un 26. junijâ „Harmonijas" beedribas sahlê konzerti — pirmajâ deenâ konzertu isrihkoja Lidija Müller, ar Editas Müller un Pias Müller peedalischanos un otrâ deenâ Gerlina kgs ar W. un K. Paukułu kgu peedalischanos.

No Leepas (Zehsu aprinkî) mums raksta: Gaismas stari eespihdejuschi ari muhsu sehtinâs, ari mehs zenschamees us preekschu un raugam sekot laika gahjeenam maigam, eegahdadami jaunlaiku pahrlabotos semkopibas rihkus, mahksligus mehslus un zitas saimneezibâ nepeezeeschami wajadsigas leetas, kà kaltus ratus, Sweedru arklus, dselsu ezeschas, sehjamàs un wehtijamàs maschinas u. t. t., u. t. t. Mehs ari zenschamees taisit weselibai nepeezeeschami wajadsigas ehrtas dsihwojamas ehkas. — Pee mums deemschehl wehl atrodas daschi negehli, kuri nekaunas uslaust un islasit tahdas wehstules, kuras adresetas jaunawam, zaur ko pehdejàm nereti leelas nepatikschanas. Tahds darbs pelna leelako nizinaschanu un tahdi wehstułu uslausejі tik peerahda, ka wineem wehl pawisam naw sajehgas no ihstas pateesas isglihtibas. Zerams, ka peenahzigàs eestahdes schai nebuhschanai drihsumâ daris galu un wainigos nodos pelnitam sodam. A. S.

Nehtkena (Zehsu apr.) „Kalna-Kihschu" mahjas istaba, kà mums sino, 5. junijâ nodeguse. s.

Adama muischas (Walkas apr.) ihpaschneekam K. v. Gutzeitam atwehlets wina muischâ ikgadus noturet diwus tirgus: weenu 10. martâ un otru 18. septembrî. (W. G. A.)

Alukſnê otràs gildes tirgotajam Jahnim Ratneekam atłauts pahrdot daschadus stempelpapirus un markas. (W. G. A.)

Pernawas gimnasijâ, kà „D. L." sino, starp ziteem gatawibas eksamenus nolikuschi schahdi Latweeschi: Behrsinu Arturs is Widsemes un Preedes Jahnis is Kursemes.

Skrihweru ahrsts Dr. J. Lihdaks, kà mums sino, aiseeschot us Austruma-Sibiriju par dselszeła ahrstu un wina weetâ, kà tas muhsu awises schis deenas sludinajumôs redsams, Skrihwerê par ahrstu apmetees Drustu draudses dehls Dr. P. Perlbachs, kursch lihds schim darbojàs Krona-Startôs. Nowehlam abeem muhsu tautas dehleem jaunajâs weetâs labakàs weikſmes, strahdat newis ween sawâ spezialâ arodâ, bet ari ahrpus ta muhsu tautas druwâ! Sewischki pehdejam Skrihwerê plaschs darba lauks preekschâ. J.

Aiskraukles draudses dseedaschanas beedriba sawu nahkoscho jautajumu isskaidroschanas wakaru noturès Skrihwerê, swehtdeen, 2. julijâ, kà jau aisween plksi. 4 pehz pusdeenas. Schoreis wakaru wadis Aiskraukles draudses skolotajs P. Baldawa kgs, weetejà dseed. kora wadonis. Nolasischot wairak preekschlasijumus un isskaidroschot daschus interesantus jautajumus. K. J.

No Ehrgleem. Pehdejâ laikâ leetus pee mums beeschi ween nolijis, kas stipri ween weizinaja wasarajas augschanu un mums radija zeribas us labu planju. Rudsu rascha, gan isnemot kahdus, buhs wahja. — Seena, kà rahdas, schogad buhs daudſ masak, nekà pagahjuschâ gadâ; ihpaschi sausakâs plawâs, jo pawasara sausums un salnas aiskaweja sahles augschanu. — 21. junijâ sche usnahza leels leetus ar łoti leelu krusu, kura dascheem padarijuse eewehrojamus saudejumus, apkapdama linu un rudsu laukus un issisdama logus. Daschi krusas gabali bija mescha ahbolu leelumâ. N.

No Odseenas. 14. junijâ balts duhmu blahkis pazeldamees un uguns leesmas tam pakal schaudamàs leezinaja, ka uguns strahdà atkal sawu breesmu darbu, kursch schowasar scheit wairak reises atkahrtojees. Schoreis uguns prasija par upuri schejeenas Kalninu Silina saimneeka mahjas, pahrwehrsdama diwas dsihwojamàs ehkas, istabu un laidaru par pelnu kopinu. Ugunsgrehks iszehlees pulksten weenâ pusdeenâ, kad wisi mahjneeki gulejuschi deenwidu. Deesin waj ari zilweki nebuhtu sadeguschi, ja kaimini ugunsgrehku drihsumâ pamanidami neatskreetu un tos neusmodinatu, pee tam wehl isglahbdami daschas mantas. No istabas uguns pahrgahjis us laidaru. Lopus gan wisus pee laika isglahbuschi. — Ugunsgrehka zehlonis nesinams. — Mahjas bija adroschinatas Weetalwas sawstarpejâ uguns apdroschinaschanas beedribâ. Saudejums sahpigi sajuhtams. Modripsch.

Jurjewas universitatê luhgumi dehl usnemschanas, kà „Wald. Wehstn." sino, eesneedsami us rektora wahrda no 15. julija lihds 10. augustam. Luhguma eesneedsejam luhgumâ ari japeemin, kurâ fakultatê tas grib eestahtees. Pee luhguma raksta peeleekamas sekoschas leezibas: 1) gatawibas leeziba no gimnasijas jeb ari kahdas zitas tai lihdsigas mahzibas eestahdes; 2) krisliteem krustamâ sihme un nekristiteem leeziba par to, kur un kad dsimuschi; 3) kahrtas apleeziba un Schihdeem bez tam wehl sewischka apleeziba, ka wineem teesiba pa studiju laiku usturetees Jurjewâ; 4) karaklausibas komisijas apleeziba par to, kad un kur jaeet pee losem; 5) tikumibas apleeziba no polizijas (kas scha gada junijâ gimnasijas pabeiguschi, teem tahdas leezibas no polizijas newajaga); 6) trihs fotografijas, kur ar pascha roku usrakstiti wahrds un uswahrds. Ja leezibas naw rakstitas Kreewu walodâ, tad tàm peeleekams likumigi apstiprinats tulkojums Kreewu walodâ. Jaunakus par 17 gadeem universitatê neusnem. Schihdus neusnem wairak par 5 prozenteem, tas ir simtu usnemamo starpâ war buht tik peezi Schihdi. Personiski japeeteizas 11., 12. un 14. augustâ, kurâs deenâs tikai studenti no zitàm augstskolam war tikt pahrrakstiti us Jurjewas augstskolu, kurâ nodomats ari stipri paplaschinat semkopibas nodału, kuram mehrkim par labu ari nonomaschot Mores muischu.

† **Peters Sarkis.** Kà zeen. lasitajeem jau sinams, tad scha gada 12. junijâ pehz ilgas un gruhtas slimibas eemidsis us muhschigu dusu weens no muhsu tschaklakeem un kreetnakeem tautas darbineekeem un rakstneekeem Peters Sarkis. Wina atdsisuschàs meesas 18. junijâ apbedija Kahrsdabas pareistizigo basnizas kapôs. Aisgahjeja peederigo un zeenitaju pulzinsch jau no rihta salasijàs Kusas Kuhdreju mahjâs, kur Peters Sarkis beidsa sawu dsihwes gaitu. Laiks no rihta bija apmahzees, zaur ko druhmais behru brauzeens islikàs itin kà ar milsu sehru schkidrautu pahrwilkts. Loudis gan kahjam gan braukschus dewàs us 16 werstju attahkajeem Kahrsdabas kapeem. Pee puszelâ stahwoschàs Otu pagasta skolas behru brauzeens tika apturets: sche bija salasijees aisgahjeja labwehlu un zeenitaju pulzinsch, lai sehram dseesmu skanam parahditu winam pehdejo godu un atsinibu. Paldees Zahlischa kgm par dseesmu sarihkojumu! Skolotajs Klawina kgs ihsôs, bet siltì sajustôs un aisgrahbjoschôs wahrdôs peemineja nelaika puhlinus un nopelnus Latweeschu tautas un Kusas pagasta labâ. Kahrsdabas basnizâ mahzitajs Chanowa kgs notureja aisluhgumu par mireja dwehseli. Dseedaja wihru koris, skolotaja Sproga kga wadibâ. Teescham aisgrahbjoschs bija schis aisluhgschanas brihdis! Leelais behrineeku pulks, patumschàs basnizas klusums, mahzitaja sirsnigàs luhgschanas, dseesmu sehràs skanas, kas gan spehzigi aisgrahbdamas, gan lehni schuschinadamas un meerinadamas pluhda is spehzigajàm wihru kruhtim, peederigo raudschana, pakalâ palikuschàs atraitnes sirdi aisgrahbjoschàs waimanas — wiss tas sapluhda, sakusa weenâ kopeespaidâ, weenâ schausmigi sehrâ kopakkordâ, kura eespaids bija smags, schausschalains, nospeedoschs un nepanesams. Sawadas juhtas tatschu pahrnem zilweka sirdi, usluhkojot leelo lauschu puhli, kas bes kahdàm laizigàm, personiskàm interesem no malu malam kà zaur kahdu neredsamu spehku sawilkts weenâ kopibâ. Schis neredsamais spehks, schi wilzeja saite ir nomireja gars. No basnizas behrineeku rinda dewàs us kapsehtu. Sche mahzitajs Chanowa kgs wehl notureja ihsu aisluhgumu un tad garakâ, dsiti aisgrahbjoschâ runâ peemineja aisgahjeja nopelnus gan kà beedribas darbineeka, gan kà rakstneeka, gan kà skolotaja. Wispirms mahzitaja kgs plaschi aisrahdija beedribu leelo materialo un morališko nosihmi un spehku un tos darbus, ko aisgahjejs schai laukâ darijis. „Ak, sabeedribas spehks, tu wisas pasaules un tautas pazehlejs, mudinatajs un dsinejs! Taws mehrkis, tawi zenteeni ir — brihwus darit, atraisit, attihstit katru, kas ween grib brihws un atraisits tapt no daschadàm saitem, neleetigàm un kaitigàm eerascham!" Tahkak mahzitaja kgs mineja aisgahjeja rakstneeka nopelnus. „Wina (P. Sarka) sazerejumôs" tà winsch sazija, „atspihd augsta tikumiba, tikumigs gars, kas modina zilweka sirdi jo dsilas juhtas, zildina prahtu us augstakàm leetam. Winam peenahkas leela Latwijas mihlestiba!" Kà skolotajs nelaikis bijis alasch zensigs un noderigs par paraugu. „Winsch eemantoja behrnu mihlestibu un ustizibu, winsch mahzeja nolaistees no sawa stahwokla behrnu eelejâ, lai tur nemtu winu pee rokas un westu to augschup pee prahta un tikumibas pilnibas." Tad wehl mahzitajs pasneedsa daschas sinas par aisgahjeja dsihwes gaitu.

Pehz tam pee kapa runaja Dselsawas sahtibas beedribas „Leesmas" delegats A. Kaschoka kgs, kursch sawai runai par pamatu nehma Schillera wahrdus: „Wezam palikt ir Deewa schehlastiba, jaunam palikt — pascha zilweka darbs." Tad stahjàs pee kapa weens no aisgahjeja bijuscheem audsekneem, tagadejais Wilnas skolotaju instituta audseknis Dreimana kgs un siltôs wahrdôs mineja nomireja nenogurstoscho darbibu skolâ, beedribâ un literaturâ. „Dahrgo aisgahjej! Atlauj ari man, kà weenam no taweem bijuscheem audsekneem tew pehdejo reis te pee tawa kapa pateiktees par puhlineem, kurus tu netaupiji, lai tikai muhs, jauno paaudsi, daudz mas westu pee gaismas. Preeksch mums tu netaupiji ne weselibas, ne laika. Lai gan ir pagahjuschi, no ta laika gandrihs jau desmit gadi, tomehr loti dsihwi tehlojas preeksch manàm ozim brihschi is skolas dsihwes, kad tu pehz deenas darbeem pawadiji ar mums kopâ wakarus, gan jautri tehrsedams, gan lasidams mums kaut ko preekschâ, gan dodams derigas pamahzibas un dsihwes padomus. Tu biji, kas modinaja muhsu jaunajâs galwinâs dsihschanos pehz sinatnem, tu modinaji muhsu sirdìs labakas juhtas. Tew bija kahds sewischks, kas peewilka muhsu jaunàs sirdis un tawa dewise: attihstiba, tikumiba un darbs — mums ir palikuschi neisdsehschami atminâ. Tu biji skolotajs un audsinatajs wahrda pilnâ sinâ. Paturesim aisween prahtâ wina pamahzibas un staigasim aisween pa wina eerahdito zelu!" — Pehz tam wehl pee kapa runaja Wilnas skolotaju instituta audseknis Jaunrubena kgs, skolotaji Rahzena un Plikauscha kgi, aisgahjeja, jaunibas draugs Akmentina kgs un kahds no wina zeenitajeem un labwehleem Baloscha kgs. Eewehrojams tas fakts, ka Kusas sahtibas beedriba, kuras dibinatajs un tehws weenigi un wahrda pilnâ sinâ bija P. Sarkis, wina behru deenas neeewehroja kluju zeesdama. Tas preekschneezibai naw ne kahds gods! — Pee kapa aiskustinaja ari jautajumu, ka nelaikim P. Sarkim par wina nenogurstoscho darbibu skolas, beedribu un tautas labâ no wina labwehleem un zeenitajeem buhtu leekama us kapa kahda peemina. Klahtesoschee jau sihmeja ap 20 rubl. Tà kà nu nelaikis teescham peeminas zeenigs, tad gan buhtu wehlejams, ka schee nebuhtu tikai sajuhsminaschanas brihdi isteikti tukschi wahrdi, bet gan nopeetna apnemschanàs rahdit atsinibu tam, kam ta nahkas. Zeresim pehdejo*)! P. W.

Pilsehtas komunal-waldes un zitas eestahdes Baltijas gubernâs nereti leedsàs no winu puses mahzibas eestahdem (skolam) nolemtàs un maksatàs naudas sumas pehz skolu pahrgrosischanas tahlak maksat. Tagad nu, kà „Now. Wr." sino, galeji isstrahdats nosazijums, pehz kura reis nolemtàs sumas mahzibas eestahdem, maksajamas ari turpmak, neskatotees us to, ko waldiba ar schim skolam dara un kà wina tàs pahrgrosa. Schis nosazijums pirmo reis tikschot ispildits Rigas pilsehtas gimnasijâ, kur pilsehtas domneeku sapulze ne-eewehrodama waldibas wehlejumos, leedsàs eewest wispahrejos gimnasial-statutus.

Kursemes muischneeziba par peeminu tam atgadijeenam, ka Kurseme preeksch simts gadeem peeweenota Kreewijai, dibinajuse 100,000 rbl. leelu kapitalu truhzigu muischneeku pabalstam un ihpaschi winu behrnu audsinaschanai. Wini luhguschi, lai atlauj scho kapitalu nosaukt par „Keisara Nikolaja II. palihdsibas kapitalu".

(Now Wrem.)

Zelu ministris knass Chilkows 22. junijâ aisbrauzis us Kursemi.

Wezmuischâ (Bauskas apr.) Karlim Rosenbergim atlauts noturet pirmâ pirmdeenâ pehz 25. julija gada tirgu un ik treschdeenas nedelas tirgu. (K. G. A.)

No Salam. (Jaunjelgawas aprinkî). Neaismirstams mums paliks 15. junijs, kuru par 100 gadu peeminu Kursemes peeweenoschanai pee Kreewijas noswinejàm schepat, paschu mahjâs. Daschadi apstahkli loti daudseem no mums neatkahwa peedalitees pee dischenеem Kursemes goda swehtkeem un totschu negribejàm scho swarigo deenu palaist bes eewehribas, weentuligâ ikdeenischkibâ. Un tadehl, pehz peedalischonàs pee aisluhgschanas basnizâ, pagasta waldes un teesas lozekli, pagasta aisstahwji, basnizas pehrminderi, magasinu usraugi un d. z. apmehram 30 personas, sapulzejàs weetejâ pagasta namâ, kursch bija swinigi isgresnots karogeem, mehtru un puku wijumeem un osolsareem (kas Jelgawâ nebija. Red.). Sapulzejuschos apsweiza sirsnigi runadams pagasta skrihweris, Lercha kgs, aisrahdidams us schis deenas wehsturigu un swehtku nosihmi un peeminedams, ka taisni schobrihd swehtkus swinedamas saweenojas tuhkstoscheem un atkal tuhkstoscheem tauteeschu sirdis. Pehz walsts himnes wisi sehdàs pee goda-maltites, musikai pastarpam spehlejot. Ussauza laimes preekschneezibai u. z., ihpaschi gubernatora kungam, kuram zaur nosuhtitu telegramu issazija sawas sirds juhtas un karstako pateizibu par puhlineem isgahdajot Wi augstako atlauju us schis Kursemes goda deenas swineschanu. Pehz tam us wisu wehleschanos tika sastahdits un no wiseem parakstits akts par schis deenas swineschanu. Aktu eelika slehgtâ kuwerî ar usrakstu, ka tas zauri luhkojams taisni pehz 100 gadeem 15. junijâ un nodewa pagasta waldes usglabaschanâ. Nemanot spahrneem aisskrehja laiks, tumstot usspihgukoja transparents, eededsàs krahsotàs lampinas, eededsàs swaigsnes, bet neweens wehl nedomaja us eeschanu — tik omuligs katris jutàs. Wehlu wehlu wisi isschkihràs norehledami dsihwajeem weiksmi un sawu sentschu truhdeem saldu un meerigu atdusu sem welenam. —vidi—

c) **No zitàm Kreewijas pusem.**

Peterburgâ pee Keisariskàs brihwàs tautas saimneeziskàs beedribas nodibinajusees sewischka nodaka, kura sew par mehrki sprauduse skolu saimneezibas pabalstischanu. Komisija grib weizinat semkopibas sinatnu isplatischanu zaur tautskolu peepalihdsibu. Lai aissneegtu sawu mehrki, tad komisija nodomajuse laukskolotajeem issuhtit sehklas, semkopibas grahmatas, semkopibas rihkus un sewischkôs gadijumôs teem sneegt pat palihdsibu naudâ. Personas, kuras wehletos greestees pee komisijas, tai war rakstit us sekoschu adresi: Императорское Вольно Экономическое Общество, Измайловскій полкъ, 4 рота, д. 33. С. Петербургъ. Komisija ari peenem dahwinajumus, kuri suhtami us tahdu pat adresi.

Tautas apgaismoschanas ministrija paklausijuse daschu semstu luhgumu, noteikt tautskolotaju ilgako deenasta laiku us 20 gadeem. Pehz nokalpoteem 20 gadeem atstahjami amatâ tikai tee tautas skolotaji, kurus skolu padome atsihst par sewischki derigeem. Atlaistee skolotaji pehz nokalpoteem 20 gadeem dabun 160 rubku leelu pensiju gadâ.

Ruhpneezibas firmas ar isstahdê eeguhto walsts ehrgli turpmak wareschot lepotees tikai lihds nahkoschai isstahdei. Ja nahkoschâ isstahdê tàs ne-eeguhschot walsts ehrgli kà atsinibu, tad tàm lihds ta eeguhschanai wairs nebuhschot teesiba ar wineem lepotees.

Apdroschinaschanas nodokkus pahrgrosischot tahdejadi, ka turpmak no 1000 rubleem apdroschinajamàs sumas wairs nenemschot 75 kap., bet tik 50. Maksajamais nodokkis pee tam nekad nesneegschotees pahri par 20 proz. no us polisi maksajamàs premijas. Kapitalu un rentu apdroschinaschanas nodokli no scha gada 1. julija pawisam atzelschot. Ari dsihwibas apdroschinaschana atswabinata no nodokleem.

No Woltschanskas aprinka (Karkowas gub.). No malu malam sino, ka leetus truhkuma pehz lauki isskatas jo behdigi. Pee mums ir gluschi otradi — nepaeet nedeka, kad nelihst. Tomehr newar sazit, ka semneeku lauki buhtu wisur teizami. Zehlons, jadomà, atrodas pawirschâ semes apstrahdaschanâ, jo rudeni semneeks wasaroja sehjai semi near, bet pawasari tàpat us rudsaites se hklu iskaisa (semi apstrahdà us trim laukeem) un ar ezeschai lihdsigu semes rihku eestrahdà. Sinams, rodas ari tahdi, kas tàpat kà muischâs semi apstrahdà peeteekoschi un topehz ari preezajas par koscheem laukeem. Muischâs wiszauri lauki labi, pat weetam seemas kweeschi sahk weldrê krist. Jt ihpaschi preezajas par labàm zukuru beetem, kuras jau weetam gandrihs pehdu augstas. Te jau meeschi sen wahrpas ismetuschi un noseedejuschi; tàpat ari ausas. Daschadu kukainu, leetaina laiku pehz mas, isnemot sakos kahpurus, kuri behrsineem wisas lapas no-ehd. (D. L.)

No Maskawas. Tschudowa klostera krahsnis noahrdot useeta kahda apakschsemes welwe, kura wedot us pili. Domà, ka sche wehl daudz ko jaunu un eewehrojamu atradischot.

Jelisawetas kasaku zeemâ parahdijees milsigi leels bars sisenu, kuri gluschi nopostijuschi 400 desetinu leelu semes gabalu. Sisenu isnihzinaschanas noluhkâ sasaukti wisi eedsihwotaji, tà behrni kà ari sirmgalwji. Sisenu nogalinaschanai isleetojot ari ap 1000 sirgu. Ari daschôs zitôs apgabalôs, kà peem. Nikolajewas zeemâ parahdijuschees sisenî.

No Rigas.

Rigas polizijas meistars podpalkawneeks Reicharts 21. junijâ aisbrauzis us ahrsemem. Amata darischanas pa sawu prombuhschanas laiku atdewis slepenpolizijas nodalas pristawam galma padomneekam Wilboa.

Jonatana beedriba scha gada 8. un 9. julijâ swinès 25 gadu pastahwibas swehtkus ar swehtku aktu, goda meelastu ar runam, dseedaschanu, teatra israhdi (kur weesoschotees muhsu teatra tehws wezais Adolfs) un balli.

Mehneschrakstu „Austrumu", kursch Drawin-Drawneeka konkursa dehl, ari starp zitàm Drawneeka mantam nahza wairaksolischanâ, Kalninsch un Deutschmanis nopirkuschi par 1320 rubleem. — Weetejà Kreewu awise „Rischk. Westn." sino, ka „Austrumu" turpmak isdoschot Rigâ. Redakzijas sastahws palikschot tahds pats, tàpat ari schurnala tendenze, wirseens un saturs. Tà tad, kà leekas, wiss paleek pa wezam.

Muhsu pasihstamàs rakstneezes Aspasijas jaunakà luga „Neaissneegts mehrkis", — kurâ galweno lomu spehlê Welta, kura zensdamàs pehz gaismas zihnâ ar pretejeem apstakleem eet bojâ, kà mums sino, no preses wirswaldes atlauta israhdischanai.

Nejauschi nahwes gadijumi. Pee Saku salas peldetawas Jahnu deenâ noslihka atkal diwi zilweki, kur nezik sen schini paschâ weetâ preeksch kahdàm deenam kahds Wolffschmidta fabrikas strahdneeks bija atradis wehsu kapu. Nelaimes gadijumi buhs laikam gan zaur to notikuschi, ka schopawasar Daugawâ schini weetâ israuta loti dsila un stahwa dselme. Buhtu wehlejams, ka nedroschâ weeta tiktu apsihmeta zaur kahdàm sihmem. D.

Wasaras dahrsâ „Arkadijâ" swehtdeen, 2. jul., buhs Latweeschu teatris. Israhdìs Aspasijas lugu „Saudetas teesibas".

Weetejee nosazijumi par Rigas tirgu kahrtibu, kuru Widsemes gubernatora kungs scha gada 26. majâ apstiprinajis. (Turpinajums.)

II. Us tirgeem pahrdodamee preekschmeti.

§ 6. Schahdus preekschmetus us tirgeem pahrdot ir atlauts:

us augku tirgus tikai augkus;

us rawalina tirgus augkus un no 10. dezembra sahkot ari seemswehtku eglites;

us malkas laukumeem tikai malku;

us krahmju tirgus tikai wezas leetas;

us lopu tirgus tikai ragu un sihkus lopus un sirgus;

us Daugawas, Aleksandra, Krasno-Gorkas, Ilgezeema un Aleksandra augstumu tirgeem:

1) dahrsa, tihruma un mescha raschojumus, malku, seenu un salmus; pehdejos us Daugawas tirgus tikai pehz kugoschanas beigam us ledus (§ 3);

2) peenu, saldu un skabbu krehjumu, sweestu, seeru, olas, medu;

3) miltus, putraimus un zitus dsirnawu raschojumus, maisi;

4) gatu un gakas raschojumus;

5) masus kastonus no wesumeem, putnus, mescha kustonus, siwis un wehschus;

6) semneeku mahjruhpneezibas raschojumus, ja tirdsneezibas walde, swabadàs weetas eewehrodama, to atlauj;

us Karla tirgus: malku, seenu, salmus, lopu baribu un tamlihdsigus lauk- un saimneezibas raschojumus, ar tah-

*) Par dahrgo nelaiki mums eesuhtitas sihkakas biografiskas sinas, kuras pasneegsim nahkoschâ numurâ. Red.

deem aprobeschojumeem, kà uf Daugawas tirgus (pkt. 6) un pa reisei, ar tirdsneezibas waldes sewischku atkauju, augkus un saknes.

§ 7. Pahrdodameem usturas lihdsekleem jabuht nesamaisiteem un tihreem; tos nedrihkst saslapinat, krahsot, peemaisit zitas weelas, waj kaut kà zitadi wiltot.

Pahrdeweji nedrihkst pretotees pilsehtas tirgus polizijas eeredneem, kad tee no usturas lihdsekleem nem paraugus preeksch ismehginaschanas.

§ 8. Swaigu gaku uf tirgeem pahrdot pawisam ir aisleegts no 1. maja lihdf 31. augustam; bet no 1. septembra lihdf 30. aprilam to pahrdot atkauts uf Daugawas-, Aleksandra-, Krasno-Gorkas-, Ilgezeema un Aleksandra augstumu tirgeem, — uf pehdejeem tschetreem tirgeem tomehr tikai sestdeenu pehzousdeenâs un swehtdeenu rihtôs. Pahrdodamà gaka pilsehtas weterinara hrstam jaapskata un pahrdot to war tikai tad, kad weterinarahrsts to atradis nesabojatu.

Peesihme 1. 8. § noteikumi nesihmejas uf tàm personam, kuras tirgojas tirgusbodês waj paleewenôs, kuri padoti weetezeem nosazijumeem par gakaspahrdotawam ahrpus tirgus robescham.

Peesihme 2. Lihdf sewischku preekschrakstu islaischanai par gakas eeweschanu un tirgoschanos, pilsehtâ eewestâ swaigà gaka war tikt pahrdota uf pilsehtas tirgeem tikai sem teem noteikumeem, kuri mineti 8. §.

Peesihme 3. Swaigas gakas un gakas raschojumu pahrdoschana atkauta uf pilsehtas tirgeem tikai preeksch tam nolemtôs paleewenôs, tiklihdf tahdi uf kahda no pilsehtas tirgeem buhs eerihkoti;

§ 9. Aisleegts pahrdot tikko schautus waj guhsti tus mescha kustonus:

no 1. februara lihdf 1. septembrim: stirnas un sakus;

no 1. dezembra lihdf 15. augustam: irbes.

no 15. maja lihdf 15. julijam: meschaslokas, mednus un rubenus;

no 1. maja lihdf 1. julijam: wisas zitas sloku sugas un pihles;

no 1. marta lihdf 15. julijam: wisus zitus tikko schautus waj guhstitus mescha kustonus, — un weetejos dseedatajus-putnus ne dsihwus, ne nogalinatus nekad ne.

§ 10. Aisleegts pahrdot jaunas siwis. Sem nosaukuma jaunas siwis saprot: suschus un laschus sem 18 zolleem; brekses, sandartus un taiminus sem 12 zollam, alantus, raudas, wehdseles, lihnus un sihgas sem 8 zollam; butes, asarus, karuses, plotwas un wimbas sem 6 zollam, mehrot no schaunam lihdf astes spuru galam.

§ 11. Aisleegts pahrdot:

1) janwari — wehdseles;

2) aprilî — asarus, jerschas, sutinus un sandartus;

3) majâ — alantus, brekses, raudas, plotwas, wimbas;

4) junijâ — karuses, lihnus, stores;

5) no 15. oktobra lihdf 15. februaram — laschus, sihgas, taiminus.

§ 12. Pahrdot drihkst wehschus, kuri wismaf 4 zollus gari un tikai no 1. maja lihdf 31. oktobram.

§ 13. Uf eerahditeem malkas laukumeem drihkst pahrdot tikai arschinu garu, 7 pehdas garâ un 7 pehdas augstâ faschenâ uskrautu malku; malkai jabuht zeeti krautai un malkas grehdam wisàm jabuht uf weenu pusi; uf Karka tirgus un pehz kugoschanas beigam uf Daugawas malas un ledus (§ 3) malku war pahrdot patihkama garuma, bet tikai no wesumeem. (Turpmak wehl.)

Noslihzis. 24. junijâ 15 gadus wezais semneeks Jehkabs Zihruls Babeles esarà peldedamees eekluwa dsiłumà un noslihka.

Slepkawiba. 24. junijâ atrada Marijas eelà mahjas Nr. 15 ihpaschneezi, pee Jaun-Peebalgas pagasta peerakstito Annu Bedaiz'u, 43 gadus wezu, fawà dsihwokli nogalinatu. Lihkis guleja uf grihdas asinu pelkê un peekermena bija redsamas wairak bruhzes. Pehz lihka spreeschot slepkawiba isdarita preeksch 3—4 deenam. Dsihwokli wisas leetas atradàs pilnigà kahrtibà. Ismekleschana un pakalpehtischana ussahkta. (R. P. P. A.)

Teesu leetu nodala.

Neweetà leetoti „ar rokam taustami peerahdijumi. Lasdones pagastà, Zehsu aprinkî, Jahnis Behrsinsch bija apsuhdsejis ta pascha pagasta lozekli Peteri Rosinu pee Lasdones pagasta teesas dehl 18 rubleem parahda, uf ko minetà pagasta teesa abus prahwneekus bija aizinajusi preekschà 19. janwari sch. g. Prahwneeki nostahjàs teesas galda preekschà un nehmàs katris sawas intereses aisstahwet, pee kam Rosina atgainaschanàs runa Behrsinam likàs pawisam nepatihkot, winsch jo drihs saskaitàs, nolamaja Rosinu par „schuliku" un winam bahrsdà eekehrees to sahka steept uf semi, tà kà Rosins tik ko nepagahsàs garschkauku uf grihdas. Schahdu neparastu partiju stihweschanos redsedama, pagasta teesa sehdi beidsa un sastahdija par notikumu protokolu, kuru eesneedsa Rigas apgabalteesas prokuroram, ar luhgumu lai leetu leek ismeklet.

Prokurors leetu dewa ismeklet Zehsu aprinka preekschneeka 3. eezirkna jaunakam palihgam, no kura issautati Peters Rosins, pagastteesas preekschsehdetajs Kaminskis un peesehdetaji Barbans un Bebers augschaprakstito notikumu apstiprinaja. Jahnis Behrsinsch par wainigu neatsinàs un isskaidroja, ka suhdsibu atspehkojot winsch esot gan drusku aiskahris Rosina bahrsdu, bet to darijis tikai tadehl, lai pehdejà usmanibu wairak uf sewi greestu, pee kam winsch Rosinu pee bahrsdas ne-esot wilzis, nedf ari winu kaut kahdi lamajis.

Uf augschmineto peerahdijumu pamata Jahnis Behrsinsch tika saukts pee atbildibas uf sodu likumu grahmatas 287.panta 1. un 2.daļas (par priwat personas aiskahrschanu ar wahrdeem un darbeem teesas sahlê) pamata. Pee leetas isteesaschanas Zehsis Behrsinsch wairs nenoleedsa, ka esot gan augschminetâ deenâ pee Lasdones pagastteesas nosauzis Peteri Rosinu par „schuliku" un ka esot winu ari drusku pee bahrsdas pasteepis, bet pee tam isskaidroja, ka to darot winam ne-esot nekahda launa noluhka bijis. Abgabalteesa, nemaf leezineekus neisklausijusi, atsina Behrsinu par wainigu un nospreeda: pee Zehsu aprinka Dselsawas pagasta peederigais 47 gadus wezais Jahnis Behrsinsch sodams ar arestu pee polizejas uf trim nedelam, bes tam winam jaaismaksà teesu isdewumi. A.

Kugneeziba.

Par Apalachicolas daschu tirgotaju gausu un nelahgo rihkoschanos lahdinu peedoschanas sinà. Tà kà schajà ostà zaur daschu lahdinu deweju pawisam nepanesamu rihkoschanos kugeem zekas pahrak leeli saudejumi, tad lahdinus no schis ostas peenemot, daram kugneekus usmanigus uf sekoschu, 11. majà Apalachicolà no Kursemneeku kuga M. laistu sinojumu. Kapteins raksta: Schajà ostà mans kugis jau atrodas 7 nedelas un nu tik pirmo lahdinu peedod pee kuga sahneem. Sche wehl tagad atrodas daschi kugi, kuri dezembra mehnesi eenahkuschi pehz lahdina un tagad suhdsas ar lahdinu deweju Swindell Co. dehl pahrgukas naudas. Somijas kugis „Vigo", atbraukdams sche jau nowembra mehnesi, kà dsirdams, prahwu beidsis un tam par labu esot peespreests, peedsiht no Swindell Co. 600 dolarus lihdf ar teesas ismaksàm 300 dol. Bet ja eewehro saudeto laiku, tad arween wehl kugim saudejums jazeesch. Tàpat Sweeeru kugis „Elisabeth" sche usturets 4 mehneschus no Swindella; kugis taisijis protestu. Prahwoschanàs wehdf wilktees pa sescheem mehnescheem. Tahda rihziba no lahdinu deweja Swindell buhtu kugneekeem jaeewehro un, ja ween eespehjams, neslehgt fraktis. (B. W.)

Sinas par Latweeschu kugeem. Aurora, kapt. J. Breedis, 13. junijâ dewees zelâ no Middlesbro uf Teriberfku un Arkangelsku. Elwira, kapt. Mikelsons, no 13. junija atrodas Kopenhagenâ, awarijas labâ. Robert, kapt. Bakmans, un Manifest, kapt. Eichens, 12. junijâ metuschi enkurus uf Elseneres reida. Urania, kapt. Grundmans, no Sunderlandes braukdams, 4. junijâ sasneedsa Stolpmindi. Anna Ottilie, kapt. Salminsch, no 6. junija zelâ no Marseille uf Stolpmindi. Rosalie, kapt. Sielemans, no Honfleur eedams, 6. junijâ nonahzis Shildsê. Matheus, kapt. Kugeneeks un Wilhelm, kapt. Behrs, atstahjuschi Apalachicolu, pirmais 19. majâ, eedams uf Queenstownu, otrais 25. majâ, eedams uf Brestu. Ingo, kapt. Ottmans, no 3. junija zelâ no Blyth uf Arkangelsku. Roja, kapt. Meibaums, 3. junijâ atstahjis Grantonu, uf Rigu eedams. Paulina, kapt. Bauers, 5. junijâ isgahjis no Newport uf Bermudu. Emeline, kapt. Krauklis, 5. junijâ isgahjis no Hartlepool uf Rigu. Anna Lina, kapt. Breedis, 7. junijâ isgahjis no Blyth uf Arkangelsku. Brawo, kapt. Lewerdowizs, no Figueiras eedams, 19. majâ sasneedsis Faro, no kureenes 2. junijâ isposees uf Liverpoolu. Emma Maria 10. junijâ lizees enkuri uf Elseneres reida. Wladimir, kapt. Baumans, no 7. junija zelâ no Grangemouthas uf Rigu. Julie Alide no 7. junija zelâ no Leith uf Peterburgu. Johannes un Jacob Katharina, kapt. Silinsch, 7. junijâ isgahjuschi no Shieldes uf Rigu. Walgazeems, kapt. Blahse, no Bonu braukdams, 12. junijâ nonahzis Stetinê, pehz 80 deenu brauzeena. Jupiter, kapt. Kils, no 7. junija zelâ ar sahlslahdinu no Middlesbro uf Trontjenu. Martin Eduard, kapt. Mahlders, 8. junijâ isgahjis no Middlesbro uf Podpachtu (Baltâ juhrâ). (B. W.)

Kwihte.

Derigu grahmatu Apgahdaschanas Nodalai eemaksaja: zaur Hoffmana kgu Rigâ: J. Soste, Ramulôs, 1 r., J. Kasparijs, Birsgalê, 1 r., W. Sauermans, Engurê, 1 r., M. Sarinsch, Katlakalnâ, 1 r., K. Jonafs, Jaun-Raunâ, 1 r., E. Birsneeks, Leepajâ, 1 r., Reintals, Rigâ, 1 r., A. Baulscha, Rigâ, 1 r., J. Blums, Lubanê, 1 r., J. Sommers, Krauklôs, 2 r. Zaur „Balt. Wehstnesi": Teters, Zarnikawâ, 1 r., P. Ahbolinsch, Jaun-Peebalgâ, 1 r., Zehsu pilsehtas slimnica, 1 r., Austrinsch, Usti-Dwinskâ, 1 r., Bite, Bolderajâ, 1 r. Bes tam wehl eemaksaja: K. Sahlits, Koknesê, 1 r., J. Kemers, Riga, 1 r., A. Sahgers, Kuldigâ, 1 r., F. Cewinsch, Rigâ, 1 r., Fr. Grünbergs, Dundagâ, 1 r., Purapuke, Skrihwerôs, 1. r., Skrihweru Pahr tikas Beedriba, 1 r., J. Winklers, Neeschinâ, 1 r., A. Sihmans, Wentspili, 1 r., Stahls, Dsehrbenê, 1 r., W. Ramans, Ahraischôs, 1 r., Jakobsonu Ernests, Kuldigâ, 1 r., D. Danzigers, Rigâ, 1 r., J. Wehsis, Westeenâ, 1 r., M. Spidains, Lubanê, 1 r., Freybergu jkdse, Kuldigâ, 1 r., Zirkels, Talsôs, 1 r., J. Meschwehwers, Jehrkulê, 1 r., Dr. R. Maurings, Lejas muischâ, 1 r., P. Remers, Suntaschôs, 1 r., K. Pawahrs, Suntaschôs, 1 r., T. Grünbergs, Popê, 1 r., A. Killers, Dolê, 1 r., J. Steinbergs, Grizgalê, 1 r., P. Skubinsch, Bolderajâ, 1 r., J. Bekers, Laudonâ, 1 r., Collangs, Zehsis, 1 r., J. Ramans, Behrsonê, 1 r., A. Behrsinsch, Sprehstinôs, 1 r., A. Bluhmbergs, Sprehstinôs, 1 r., J. Martinsons, Sprehstinôs, 1 r., J. Schmidts, Keegelôs, 1 r., A. Brutans, Arensburgâ, 1 r., Bakiis, Kalkunu stanzijâ, 1 r., J. Misinsch, Kraukłu muischâ, 1 r., A. Seemels, Willajâ, 3 r. Kopâ 54 r.

A. Laiminsch, beedru sinatajs.

Tirgus sinas.

Rigâ, 26. junijâ 1895. g.

Rigas labibas tirdsneezibà klusums wehl weenmehr pastahw un kà leekas ari tik drihs nenotiks pahrgrostischanàs uf labo pusi. Zenas naw pahrgrostijuschàs. Peewedumi, kà jadomà, lihdf jaunai raschai wehl leelakâ waj masakâ mehrâ masinafees. No 1. janwara lihdf 17. junijam schinî gadâ zaur galwenakàm muitnizam if Kreewijas iswesti pawisam 224,216,000 pudu labibas (1894. gadâ tanî pat laikâ iswests wairak, proti 233,680,000 pudu labibas), starp kureem 104,780,000 pudu kweeschu (1894. g. turpreti kweeschu iswests tik 79,482,000 pudu), rudsu — 35,229,000 pudi (1894. g. tanî pat laikâ tik 25,661,000 pudu rudsu), meeschu — 41,632,000 pudi (pret 60,440,000 pudeem gadu agrâk), ausu — 32,104,000 pudi (pret 48,645,000 pudeem 1894. g.), maisa (Turku kweeschu) — 10,471,000 pudi (pret 19,452,000 pudeem tanî pat laikâ 1894. gadâ). — Kas atteezas uf scha gada plaujas zeribam, tad Kreewijâ daschôs apgabalôs, kà peemehram Smolenskas un Maskawas gubernàs fagaidama wahja labibas rascha, zitôs apgabalôs atkal laba, it ihpaschi wasaraja aug brangi. Wispahrigi Kreewijâ pehdejà laika leetus wasarajas augschanu un tamlihdf ari zeribas uf apmeerinoschu plauju weizinajis. Anglijâ sausuma dehl labibas lauki atrodas fliktâ stahwokli. Labiba ir reta un ihsa. Anglijâ schogad sagaida tik wahju plauju kà wehl nekad. Pehdejâ laikâ gan leetus uslihstot, lai gan ar' ne wisur, bet tomehr tas wairs masf ko warot lihdset, jo labiba jau sahkot dseltet. Franzijâ wispahri sagaida labu wideju plauju, lai gan daschôs apgabalôs sausums un kusa labibai daudf kaitejuschi. Italijâ un Spanijâ zer uf apmeerinoschu raschu. Sweedrijâ, sewischki Sweedrijas zentral-apgabalôs aiſ sausuma sagaidama pawahja plauja, wismaf masaka nekà pehrn. Argentinâ zeribas uf labu plauju aug. Indijâ wispahri sagaida masaku eekuhlumu nekà pagahjuschâ gadâ. Austro-Ungarijâ rudsu lauki daudf zeetuschi no kukaineem, esot milsum daudf melnu wahrpu. Daschi par domâ, ka eekuhlums schogad buhschot par labdeem 8 milj. puhreem masaks. Ungarijâ kukainu dehl eekulschot par 35 lihdf par 50 prozentem (t. i. kà wajadseja, no 100 puhreem tik 35—50 puhru) rudsu. Tas pats negals ar kukaineem ir ari Rumanijâ, kaut gan tur wini rudseem daudf masak kaitejuschi kà Austro-Ungarijâ. Rumanijâ tomehr wehl weenumehr zerê uf wideju rudsu raschu. Zenas schimbrihscham Rigâ schahdas:

Rudsi, Kreewu, uf 120 mahrz. pamata makfà 60 kap. pudà.

Kweeschi, Kreewu, uf 123—128 mahrzinu pamata makfà 73 lihdf 80 kap. pudà.

Meeschi, feschlanschu, uf 100 mahrzinu pamata makfà 60—62 kap. pudà; Kreewu meeschi makfà 55—60 kap. pudà.

Ausas. Labàs gaischàs ausas makfà 60—68 kap. pudà; schahwetas ausas makfà 57—60 kap. pudà.

Linsehklas. Stepju sehklas uf 87½ proz. pamata makfà 123 lihdf 126 kap. pudà.

Linsehklu ellas raukschi, schejeenes, makfà 73—77 kap. pudà; Kreewu linsehklu ellas raukschi makfà 70—76 kap. pudà.

Kanepes, schahwetas, makfà 144 kap. pudà.

Kanepaji stingri. Peewedumi masi.

Lini. Peewest linus wairs peewed tik loti maf. Krahsumi ir masi. Ahrsemju tirgotaji sahk jau linus drusku wairak peeprasit. Muhsu semkopjeem nekad newar deesgan atgahdinat, linus zik ween eespehjams ruhpigi ismehrzet, isgatawot un tik tihru un newiltotu prezi pahrdot, lai tahdi atkal waretu pazelt muhsu linu slawu. Nelahgi isstrahdatas waj pat wiltotas prezes pahrdoschana tik laitê mums paschcem, jo zaur to suhd ustiziba uf mums un muhsu lineem un ahrsemneeki sahk israudsitees zitur labakus tirgus. Tapehz buhsim apdomigaki. Ko lai sala par tahdu rihzibu, ka wehl nesen atpakal lahds pahrdewejs if lahda maleenes apgabala, gribedams padarit sawus linus smagakus, linu buntês eesehjis pa akminam. Saprotams, ka par tahdu wiltibu linu fabojatajs dabujis kreetnu sodu. Igauni wispahri atkal gan resgalus istihra tihrus, ka preeks skatitees, bet teewgalus rauga pildit ar pakulam. — Ihsti labôs linôs par R. (risti) un ╳ R ╳ (salee risti) Rigâ schimbrihscham dod 40—41 rbl. birkawâ; par Z. K. (zinsi), ╳ HD ╳ (Pernawas „hofdreibanti") makfà 35—36 rbl. birkawâ; par S. P. K. (superior pihkkroni) un S. F. P. HD dod 28—39 rbl. birkawâ; par P. K. (pihkkroni) un F. P. HD (smalkee pihkhofdreibanti) makfà 24—25 rbl. birkawâ; par P. W. (pihkbrahki) un P. HD (pihkhofdreibanti) makfà 21—22 rbl. birkawâ; par W. (brahki) un HD (hofdreibanti) dod 19—20 rbl. birkawâ; par D. (dreibanti) un L. D. makfà 15—17 rbl. birkawâ un par D. W. (dreibantbrahki) dod 10 lihdf 12 rbl. birkawâ.

Pahrtikas zenas Rigâ:

	kap.		kap.
Sweests, mahrzinâ	24—25	Jauni sirni, stops	30
Zuhkas gaka, mahrz.	16—22	Kurs. kweeschu bihdeleti milti, mahrzinâ	3½
Wehrscha gaka, mahrz.	13—16	Kalteti zigorini, stops	6
Schahweta aitas gaka, mahrzinâ	— —	Kaltetas berwikas, mahrz.	— —
Swaiga aitas gaka, mahrzinâ	10—15	Semenu ogas, stops	10—20
Teła gaka, mahrzinâ	13—18	Dsehrwenu ogas, stops	15
Schahweta schkinkis, m.	15—18	Ehrkschku ogas (stikenes) stops	8—10
Schahw. spekis, mahrz.	20	Upenes (melnàs jahnogas) stops	17
Wistas, gabalâ	40—60	Jahnogas, stops	7
Zahli, pahra	50—60	Awenu ogas, stops	20—25
Kartupeli, puhrs	80—130	Semenes (mescha), stops	12—20
Jauni kartupeli, stops	6	Kirschu ogas, stops	12
Slahbs krejums, stops	40—50	Swaigi gurki, 100	50—150
Olas, schoks	80	Lasch, mahrz.	40
Sihpoli, stops	6	Swaigas schampinjonas, mahrz.	40
Medus, schuhnàs waj tezinatâ, mahrzinâ	35—40	Schahwetas renges, 100,	15—20
Reekstî, stops	10	Swaigas renges, 100,	— —
Meeschu putraimi, stops	7—10		
Sirni, stops	7—10		

Leepajâ.

Rudsi uf 120 mahrzinu pamata makfà 58 kap. pudà. Tendenze: gurdena.

Kweeschi (puhri) makfà 70—75 kap. pudà.

Meeschi atteezotees uf winu labumu makfà 46—57 kap. pudà. Tendenze: slahbana.

Ausas. Labàs gaischàs Kreewu ausas makfà 64—68 kap. pudà; Kursemes ausas makfà 54—58 kap. pudà; Kursłas, Kaskowas, Liwnas, Jelezas, Orlas, Kijewas un Zarizinas ausas makfà 54 kap. pudà; melnausas (10 proz.) makfà 53½ kap. pudà. Tendenze: rahma.

Linsehklàs par 7 mehreem Leischu sehklu makfà 109 kap.; par 7 mehreem Kreewu sehklu makfà 110 kap. Tendenze: rahmaka.

Grikôs uf 100 mahrz. pamata dod 78 kap. pudà. Tendenze: meeriga.

Sirni pehz winu labuma makfà 55—68 kap. pudà.

Kanepes tà schahwetas kà ari neschahwetas makfà 140 kap. pudà.

Klijas makfà 41—42 kap. pudà. Tendenze: rahma.

Pahrtikas zenas Leepajâ:

	kap.		kap.
Kartupeli, puhrs	70—80	Skahbi kahposti, stopà	— —
Sweests, mahrzinâ	22—24	„Knapfeers", gabalâ	4—5
Zuhkas (dsihwas), mahrz.	8—9	Dsihwas wistas, gab.	55—70
Medus, mahrz.	25—26	Semenes, stopà	10—15
Schahweta zuhkas gaka, m.	14—15	Ehrkschku ogas (stikenes) stopà	5—7
Aitas gaka, mahrz.	— —	Melenes, stopà	5—7
Wasti, mahrz.	43—45	Jahna ogas, stops	8—10
Olas, 10 gab.	13—15	Kirschu ogas, stops	20—25
Swaigs peens, stops	8	Sirni pahkstis, stops	7—8
Nokrehjots peens, stops	3—5	Pihleni, gab.	30—35
Salds krehjums, stops	20		
Skahbs krehjums, stops	36—38		

No ahrsemem.

Wahzija. Pruhschu eekschleetu ministris v. Kellers, kursch nizinoschi usstahjàs pret tautas weetneeku namu, kà „Mémorial diplomatique“ sino, atkahpschotees no amata. Kà „Berl. Localanz.“ sino, tad 3. julijâ (21. junijâ) pahrsprahdsis kahds kara gaisa kugotaju nodalas gaisa balons, pee kam eewainoti 5 saldati.

Franzija. Godiljo kara preekschmetu fabrikâ (Parisê) iszehlàs uguns, kura ahtri isplahtijàs ari uf apkahrtejeem nameem. Saudejumi leelisti. Wairak zilweki, ihpaschi behrni sadeguschi un daudsi apdeguschi un zitadi eewainoti.

Anglija. Jaunà Anglu ministrija ar lordu Salisberi preekschgalâ, kà Turku waldiba zer, Armenu jautajumâ neistureschotees tik stingri kà bijusê Rosberi ministrija un tapehz Turzija wareschot weeglaki pehz sawas patikschanas rihkotees, t. i. snaust tahlak. Salisberi ministrija nodsihrusees wiseem spehkeem gahdat, ka Anglu kara spehki, kaut kurâ katrâ azumirkli, kad tas wajadsigs, buhtu gatawi un labi apbrunojuschees. Jri, tà jaunàs Salisberi ministrijas laikraksts „Standard“ tos it tehwischki pamahza, lai gluschi meerigi atmetot zeribas uf paschwaldibu, jo tàs, tak esot nepeepildamas. Kamdehl tad ar' Jri gribot aissneegt paschwaldibu un no Anglijas atswabinatees, kur pehdejà tak tik labi par teem gahdajot. — Nesin, kamdehl tad par kahdu tà ruhpetees, ja winsch ta negrib. Nu tahdas „gahdibas“ zehlonim buhs sawi ahki — un tas mums schkeet meklejams tai apstahkli, ka Angli par Jreem tik labi gahdà, ka pehdejeem nereti jaatstahj sawas tehwu mahjas un jaredsi, ka to mantas teek beeschi ween isuhtrupetas, kas wiss laikam tikai noteek aiz tihras, tehwischkigas mihlestibas pret Jreem.“ Ahrejâ politikâ jaunà ministrija peekopschot draudsigu satiksmi ar wisàm zitàm walstim, bet pee tam wairak peesleeschotees trejsabeedribai. Bijuschais ministru preekschneeks lords Rosberi, kà telegrafs sino, kahdâ atklahtâ runâ issazijis, ka tagadejais politikas stahwoklis esot tahds, ka liberalee (brihwprahtigee), unionisti (Anglu weenibas peekriteji) sakusischot ar konserwatiweem tà kà turpmak liberaleem stahweschot pretim tikai konserwatiwi. Liberaleem pee nahkamàm wehleschanam jaleekot galwenais swars uf augschnama (lordu nama) reformeschanu, bet pee tam ari nedrihkstot atstaht ne-eewehrotus zitus liberalàs partijas prasijumus. Nesen, 17. junijâ Londonâ nomiris Tomass Heksli, kursch ir weens no scha laika wisslawenakeem dabas pehtneekeem. Heksli nopelni meklejami sewischki Darwina mahzibu isplatischanâ. Heksli dsimis 1825. gadâ.

Italija. Kà telegrafs sino, tad uf torpedo laiwas „Aquila“ notizis sprahdseens. 5 zilweki nonahweti un 12 eewainoti.

Turzija. Par nemeereem Makedonijâ nahk daschadas, gluschi pretejas sinas, tomehr schee nemeeri wehrsch uf sewi Eiropas usmanibu, jo jabaidas, ka neiszelas nopeetnas sadurschanàs, kas galu galâ war pahrwehrst wisu Eiropu kara lehgerî. — Bulgaru waldiba no Turzijas peeprasijuse stingru kahrtibas ustureschanu pee robescham, atlihdsibu schandarmeem, kuri zeetuschi no Baschibosuku usbrukumeem. Bez tam wehl Bulgaru waldiba peeprasijuse, lai dibinot peezus jaunus Bulgaru biskapa amatus. Turku waldiba atbildejuse, ka peeprasijumus ne-eewehroschot, pehz kam starp Bulgariju un Turziju pahrrautas diplomatiskas saites. . . Awise „Neue Wiener Tageblatt“ apgalwo, ka baumas par saswehreschanos Konstantinopoles kara skolâ dibinatas.

Serbijâ iszehlusees ministru krihse. Kristitscha ministrija atkahpusees no amata. Kà telegrafs sino, tad jau sastahdijusees jauna ministrija, kuras sastahws schahds: ministru preekschneeks un ahrleetu ministris — Nowakowitschs; finantschu ministris — Popowitschs; tirdsneezibas ministris — Nintschitschs; teesleetu ministris — Raginkowitschs; tautas apgaismoschanas ministris — profesors Simitschs.

Nihts-Asija. Kà telegrafs sino, tad Kreewu-Kineeschu aisnehmuma lihgums Pekingâ peenemts. Ja sina pareisa, tad tas leela Kreewijas diplomatijas uswara. Pehz lihguma Kreewija Kinai aisdod ap 150 milj. rbl., sem koti eewehrojameem apsolijumeem no Kineeschu puses.

Telegramas.

Peterburgâ, 25. jun. „Waldibas Wehstnesi“ issludinata Wisaugstakà pawehle finantschu ministrim: Uf muhsu pawehli Juhs usnehmatees widutibu starp Kinas waldibu un no Jums israudsitàm Frantschu un Kreewu bankam un banku weikaleem pee Kinas waldibas 4 prozentu selta aisnehmuma no 1895. g. islaischanas 400 milj. franku (ap 150 milj. rubku) nominalwehrtibâ. Ja nu aiz kahdeem nebuht eemesleem uf noteikto terminu tekoscho kuponu un Kinas 4 proz. selta aisnehmuma no 1895. gada obligaziju nomaksaschanai wajadsigàs sumas bankam un banku weikaleem, kuri isdara scho nomaksaschanu, nebuhtu gatawas, tad schis bankas un banku weikali apgahdajami ar preeksch tam nepeezeeschami wajadsigeem lihdsekleem uf Kreewu waldibas rehkina sem nosazijumeem, kuri no Jums isdodami. Jums ari janosaka teesibas un preekschrozibas, kahdas peenahkas Kinas 4 proz. selta aisnehmumam no 1895. g. atteezotees uf peenemschanu par krona salogu un akzises nodoklu nodroschinaschanu. Pee aisnehmuma sumas apgahdaschanas peedalotees: bankeeris Hotingers, „Paris et Pays-bas“ bauka, „Credit Lyonnais“, leelà Franzijas ruhpneezibas pabalstitaja beedriba un daschas zitas Frantschu bankas, Peterburgas starptautistà banka, diskonto un aisdewu banka, Kreewu tirdsneezibas un Wolgas-Kamas banka. Aisnehmumu atmaksàs 36 gadôs; Kineeschu waldiba kà droschibu eekihlà eenahkumus no sawàm juhras muitam. — Ahrleetu ministris 24. junijâ peenehma Bulgaru deputaziju un 25. junijâ tam stahdijàs preekschâ Abesineeschu suhtneeziba.

Berlinê, 8. julijâ (26. junijâ). Kreewu krediibiletês par 100 rubleem dod 219 markas un 50 pfenigus. Tendenze: stingra.

Româ, 6. julijâ (24. junijâ). Uguns wehmeja kalns jeb wulkans Wesuws, kursch atrodas Neapoles tuwumâ un ir apmehram 1280 metru (ap 4200 pehdu augsts; tà tad apmehram 4 reis augstaks par augstako Widsemes kalnu) tagad esot pilnâ darbibâ. Wesuwa kalnâ raduschàs diwas jaunas plaisas, iz kalna pluhstot ahrâ uguns un lawa uf ta zeta pusi, kursch wed uf Resinu, kura lihds ar Portitschi usbuhwetas uf tàs weetas, kur wezôs laikôs atradàs glihtà Herkulanejas pilsehta, kura tika keisara Titus laikâ (79. g. pehz Kristus) ar lawu un Wesuwa pelneem apbehrta.

Londonâ, 7. julijâ (25. junijâ). Starp Indeeschem un mohamedaneem iszehlàs kauschanàs, pee kam tika nonahweti 8 un eewainoti 184 zilweki.

Stokholmâ, 7. julijâ (25. junijâ). Wakar sche eeradàs Wayzu keisars Wilums.

Belgradê, 8. julijâ (26. junijâ). **Karalis Aleksanders apschehloja wisas Tschebinaza prahwâ eepihtàs un noteesatàs personas, kuras tiks islaistas iz zeetuma. Lihdschinejais ministru preekschneeks Kristitschs eezelts par walsts padomes presidentu.**

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernsts Plates.
Atbildigee redaktori:
Dr. phil. Arnolds Plates, Dr. philos. P. Sâlits.

Дозволено цензурою. — Рига, 27 іюня 1895 г.

Sludinajumi.

Skrihwerôs
peenem katru deenu slimneekus 2
Dr. P. Perlbachs.

Adwokats
A. P. Stroinowskis
tagad dsihwo leelajâ Kaleju eelâ Nr. 63, 2 trep. augschâ, pretim pastai.
Usnemas ziwil- un kriminal-prahwu weschanu.

Sludinajums.

Baltijas Domenu walde zaur scho wispahrigi sino, ka ar **23. aprili 1895.** g. beidsas rentes laiks no schahdeem **krona obroka gabaleem, Kursemes gubernâ,** kuri nahkoschâ rudenî no jauna taps torgâ uf renti isdoti:

a. **Dobeles aprinki:**
Auzu muischa, Zimmere, Garose un Wez-Platones muischas un Falzgrahwes Bekera un Pikenu krogi.

b. **Bauskas aprinki:**
Neuhof-Neuseltes muischa.

c. **Tukumas aprinki:**
Tummes, Osolmuischa un Osolmuischas Jauna muischa.

d. **Kuldigas aprinki:**
Saldus, Kuldigas Kalna muischa un Kuldigas Kalna muischas pusmuischa Thiergarten.

e. **Aisputes aprinki:**
Gudeneeku un Grahweru muischas.

f. **Talsu aprinki:**
Talsu muischa, pee Talseem un Walgahle.

g. **Jaunjelgawas aprinki:**
Mahlu muischa, bijuschâ Sehrpils ministerial widme un bijuschâ Sehrpils wirspilskunga widme „Renneberga“.

Rigâ, 18. junijâ 1895.

Pahrwaldneeka weetâ: **Sutschkow.**
Darbwescha weetâ: **M. Wihks.**

Pateizibas alga.

Pasaudeta Arkireja muischâ 24. junijâ sch. g. **sudraba papirosu dose** ar burteem A. v. K. Nododama Matihsa eelâ Nr. 54, kanzlejâ. No pirkschanas lai fargas.

Schampetrî.

Tà ka noteek daudsi nekahrtibu un tàs nekad nemitejas, tad zaur scho issludinu, ka **parka un mescha apmekleschana wiseem aisleegta.**

3 Schampetru ihpaschneeks.

Nupat kà isnahza no drukas **J. A. Freya apgahdibâ, Rigâ:**

Pa Kinas leelzeleem.
Wiljamsona kundses zelojuma aprakstis ar bildem.
Maksâ 25 kap.

Kardu, Hindu meitene.
Leskats Indeeschu zenanas jeb seeweeschu dsihwokla tumschôs noslehpumôs. Ar daudsi bildem.
Maksâ 25 kap.

Rigâ, Kungu eelâ № 22,

Rigâ, Haffenberga namâ.
No
Baltijas audekli un dsiju manufakturas fabredribas, Kengeragâ,
par fabrikas zenam
dabujami
audekli, linu un pakulu dsijas
Rigas manufakturas noliktawâ pee
K. Lorch & beedr.,
Rigâ, Kungu eelâ Nr. 22.

J. Behrsinsch,
Jelgawas Ahrrigâ, Akmenu eelâ Nr. 18,
peedahwâ wisadas **ahdu prezes** leelumâ un masumâ, atkalpahrdewejeem sinamàs prozentus lehtaki. Ari **pehrk** un **pahrmaina negehretas** pret **gehretàm ahdam.**

Irmlawas seminars, pee Tukuma.

No schagada sahkot **4 gadejs kurss ar kreewu mahzibas walodu.**

Usnemschanas **pahrbaudijumi** preeksch semakeem, un **schoreis sewischki preeksch 2. kursa,** sahksees **augusta 8. d.**

Peeteikschanos peenems **augusta 7. d.** direktors un wajadsigs peenest sekoschas leezibas, kà:

a) kristamo un eeswehtischanas sihmi;
b) otrreisejo baku poteschanas sihmi;
c) weselibas leezibu;
d) pehdejo skolas leezibu. 3

Mani ehdeenu wahrischanas kursi
eesahksees **21. augustâ** sch. g., pee kureem war dalibu nemt jaunas meitas ar augstaku isglihtibu, kà ari tahdas, kuras par saimneezem grib isglihtotees. Peeteikschanàs peenemschu no 7. augusta sahkot, katru deenu no plkst. 11 lihds 2 pehz pusdeenas manâ dsihwoklî, Selschrigâ, masajâ Skolas eelâ Nr. 2, 2 trepes augschâ, blakus Domas musejai. Wehstules ja-eesuhta sem mana wahrda „Rig. Rundschau“ redakzijâ.
Rigâ, junijâ 1895.
Marra Korth, dsim. Götz.

Apstahklu dehl top **Smolenskas** gubernâ, Bjelskas aprinki lehti pahrdota
muischneeku muischa,
2600 defetinu semes leeluma.
Pirkschanu war isdarit, eemaksajot 25,000 rbl. Seme ir wiszaur augliga, kahdas 80 gowis ar eerihkotu sweesta saimneezibu. — Klahtokas sinas perfonigi **Aleksandrowskas muischâ,** 35 werstis no Maskawas-Brestes dselszela stazijas Michailowkas. 1

E. Larsen'a
selta u. sudraba leetuweikals
tagad atrodas:
Leelajâ Jaun-eelâ Nr. 13.

Maklatura
mahldereem preeksch tapezeschanas, dabujama
Ernsta Plates
grahmatu drukatawâ.

Manâ grahmatu- un bilschu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ, Rigâ, pee Petera basnizas, dabujamas schahdas grahmatas:

Diwas sposchas deenas kristita zilweka muhschâ.
Tulkots no C. G. G. Croon.
Maksâ 5 kap.

Diwi behrni,
kas debesî mekle, un diwi usauguschee, kas debesî atraduschi.
Maksâ 10 kap.

Domas par prezeschanos
no C. Schrenka fazeretas, no R. tulkotas.
Maksâ 20 kap.

Dschons Smits,
jeb kahdas Angleeschu kolonijas ispostischana zaur Indianeescheem. Pahrt. J. Klihwe.
Maksâ 10 kap.

Ernsts Plates.

Seemeka apdroschinaschanas beedriba.
Wisaugstaki apstiprinata 1872. g.
Pamata-kapitals 1,200,000 rbl.
lihds ar eewehrojamu reserwes kapitalu.
Apdroschina
pret ugunsbreesmam
wisadu kustinamu un nekustinamu ihpaschumu, prezes, fabrikas u. t. t.
Agenti: Brahli Fraenkel,
leel. Smilschu eelâ № 17, Reppiena namâ.
Telefons Nr. 13.

Harmonikas
waj
akordeonus
Wahzu un Kreewu skanàs:
weenrindigi: à 1.35, 2.—, 3.25, 4.—, 5.—, 5.50, 6.—, 6.50, 7.50, 8.—, 10.—, 16.—, 18.— rbl.;
diwrindigus: à 12.—, 14.—, 16.—, 18.—, 20.—, 22.—, 25.—, 30.—, 35 rbl.,
mutes-harmonikas
ar 10, 14, 16, 20, 32 un 40 balsîm,
harmoniku fleites
peedahwâ bagatâ iswehlê **wairumâ** un **masumâ**
J. Redlicha
Anglu magasina.

Puhschamus instrumentus:

Cornets-à-Pistons, Wahzijas fabrikatus un Franzijas, **Courtois** sistema,
mescharagus, altaragus, taures,
basunes, welkamos un ar wentilu,
tubas,
uguns ragus,
signala, pasta un medineeku taures is jaunsudraba, wara un misina.
Tamburenes un kastanjetes,
bungas un seetinus,
bekenus un triangelus,
wisus peederumus puhschameem instrumenteem
peedahwâ daudsumâ un masumâ

J. Redlicha

Anglijas magasina.

Godalgas peespreestas:

Rigâ 1880 bronsa medala.
Rigâ 1880 goda alga, leela sudraba medala.
Maskawâ 1882 bronsa medala.
Maskawâ 1882 sudraba medala.
Parisê 1882 leela selta medala.
Rigâ 1883 goda diploms, leela sudraba medal.
Rigâ 1883 selta medala.
Rigâ 1883 sudraba medala.

G. A. Bertels, Rigâ,

twaika-
spirta-, sehra spirta-, likeeru- un etika-fabriki.
Kreewijas un ahrsemju wihni,
rums, konjaks, araks u. t. pr.

Fabrikas:
Baloschu muischâ (Bonawentura) un **Neuermühlê**, pee Peterburgas schosejas.
(Pastahw jaw no 1846. g.)

Kantoris:
Rigâ, Teatra eelâ Nr. 6, 1 tr., pascha namâ.

Leelnoliktawas:
Rigâ: Peterburgas ahrpilsehtâ, Terbatas eelâ Nr. 10/12, Osolina namâ.
Jelgawâ: pee tirgus, eepretim Görtza apteekai.
Tukumâ: pee tirgus, Popowa namâ.
Limbaschôs: pee W. Dobihn kga.

Noliktawas:
Rigâ: Teatra eelâ Nr. 14, Walnu eelas stuhrî.
Schahlu eelâ pee Daugawas tirgus.
Neweles eelâ Nr. 23, pee **L. Kaminius** kga.
Leelâ Maskawas eelâ Nr. 11, pee **M. Lobach** kga.
Leelâ Maskawas eelâ Nr. 52, pee **M. Lobach** kga.
Kalnzeema eelâ Nr. 7, pee **Fr. Bergmann** kga.
Puku eelâ Nr. 7/9, pee **Fr. Gebhardt** kga.
Rigâ: Slokas eelâ Nr. 40b, pee **H. Zinnis** kga.
Dinamindes eelâ Nr. 48, pee **H. Zinnis** kga.
Altonawas eelâ Nr. 28, pee **D. Kuhsul** kga.
Sadownikow eelâ Nr. 18, pee **K. Bersin** kga.
Leelâ Alekfanderu eelâ Nr. 9, pee **J. E. Muschke** kga.
Jelgawas schoseja Nr. 10, pee **H. Wengemann** kga.
Kemerôs: pee **Fr. Niewendt** kga.

Saweem godateem pirzejeem pasinoju, kâ es prezes uf wehleschanos Rigâ bes maksas peesuhtu uf eebraukschanas weetam, uf dselszelu un uf kugi.
Apstelleschanas luhdsu adrefet: **G. A. Bertels, Rigâ**

Galdneeku spirts ihsti teizama labuma.

Skrihweru Pahrtikas Beedriba,

pee Skrihweru (Römershof) stazijas, preti apteekai, adrese: ур. Римперогъ, godajas publikai sinot, ka ta sawas weikala telpas lihds ar pretschu krahjumu stipru paleelinaschanu tagad paplaschinajusi, kadehl tai ari uf preekschu buhs eespehjams eewehrot godajamo pirzeju sihkakâs wehleschanâs. **Dabujamas wisas sesonas prezes.**

Ja kahdam no pirzejeem rastos eemeslis buht nemeerâ ar Beedribas weikalâ eeguhto prezi, winas swaru un labumu, jeb ari ar weikala personala apkalpojumu, tas teek padewigi lubgts, dehl tahdu eemeslu turpmakas nowehrschanas, tos paschus usrahdit Beedribas Waldei, waj nu aisrahdijumus eemetot weikalâ atrodoschâ kastinâ, jeb eesuhtot tos Beedribas preekschneekam.

Beedribas Walde turês alasch par sawu swehtu usdewumu, usturet starp Beedribas pretschu nonehmejeem un Beedribu pateesibas un siltas ustizibas juhtas, kadehl ari luhds katru palihgâ, nowehrst pahrpratumus un slepenas kluhdas.

Skrihweru Pahrtikas Beedribas Walde.

Atkal dabujami!

Skrihweru Pahrtikas Beedribas papirosi.

Nupat sanemts jauns suhtijums un wisi peeprasijumi war laikâ tikt ispilditi. — Schee papirosi ir isgatawoti pehz Beedribas sewischkeem aisrahdijumeem **garschas un weselibas sinâ** no teescham lada tabaka, kadehl tee ari leelumâ nonemot ir dahrgaki par wisâm zitâm papirosu sortem, bet masumâ nonehmejeem maksâ tikpat kâ prastâs sortes

tikai 6 kap. 10 gab.!

Masâs pelnas dehl uf wineem, tee dabujami tikai **wissolidakôs** un **kreetnakôs** weikalôs.

Weenigais zentral-awots: Skrihweru Pahrtikas Beedriba, ур. Римперогъ.

Skrihweru Pahrtikas Beedribas Walde.

1

Fabrika dibinata 1849. gadâ.

Mündela un beedra
tabakas un zigaru fabrika,
Rigâ,
peedahwâ **leelumâ** un **masumâ:**

Zigarus leelâ iswehlê, labi nostehwejuschos flawenâ labuma, un **zigaretes.**
Papirosus no wisteizamakâs sortes, kâ ari
Turku tabaku par daschadam zenam, teizama labuma un weenumehr swaigu.

Uf pirzeju pastellejumeem isgatawo **papirosus**, no 4 rbl. lihds 30 rbl. par 1000 gabaleem, kâ ari **tabaku** daschadâ stiprumâ un greesumâ.

Bakuna tabaku lapâ un greestu, garschigu un eewehrojami labu.
Noliktawa: Kungu un Petera basnizas eelu stuhrî, paschu namâ.

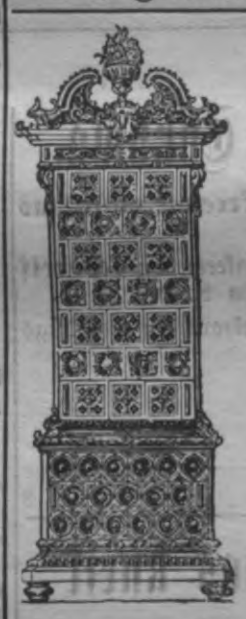

Stukatur gipsis,
alabastera gipsis,
pirmàs sortes famaltais krihts,
glaseti un neglaseti
krahsns-podini,
balti glasetas krahsnis un kamini,
krahsaini glasetas krahsnis un kamini.
Jauns:
Majolika (wairakkahrt gl.) **krahsnis un kamini,**
Rokoko-krahsnis,
baltas, silonkaula krahsâ, krahsainas un ar apseltijumeem u. t. t.
peedahwâ

Zelma & Boehma

gipsa-, famalta krihta-, krahsnu- un mahlu pretschu fabrika.
Noliktawa un krahsnu isstahde Teatra bulwarî Nr. 11.

Wihnu tirgotawa un schampanu fabrika

Universel
Grand Champagne.

sec, demi-sec, doux,
pehz Frantschu parauga (pudelês ruhdsis) pagatawots no

Ludw. A. Schweinfurtha,

Rigâ, Grehzineeku (Sinder) un Marstal-eelu stuhrî.

Miltu un daschadu produktu spezial-noliktawa,
masâ Grehzineeku eelâ Nr. 3.
Krahjumâ weenmehr atronâs:
Rostowas, Maskawas, Saratowas, Jelisawetgrades, Karkowas, Kijewas un zitas kweeschu miltu sortes, rudsu milti, bihdeleti rudsu milti, kartupelu milti, gruhbes, rihsi, gruhbu putraimi, Keisara putraimi, sirni, ausu putraimi, gruhbu milti, griku putraimi, manna, pupas, baribas ausas, Krimas ahboli, Mesinas apelsini, zitroni, sihrups, wikse u. t. pr.

Edgar Mitschke.

Telefons Nr. 577. 32

A. Leutnera
pirmà Kreewijas welosipedu fabrika,
dibinata 1886. g.
apbalwota feschâs isstahdês ar augstakâm godalagm,

peedahwâ **ta pneimatiskus welosipedus** — jaunus un leetotus, fahkot no **90 rbl.**
Leelako krahjumu wisadu peederumu dalu. Negatawu materialu un gumiju, kâ ari wisadas dalas — gatawas un pusgatawas — paschu isgatawoschanai par **fabrikas zenam.**
Isdara uf labako un ahtrako **reparaturas** un **pahrstrahdajumus.**
Ilustreti **zenu rahditaji** par welti un franco. 4

Fabrika un noliktawa
Rigâ,
Suworowa eelâ Nr. 21.

Grahmatweschana islabo stahwokli, grahmatweschana kapitals.

Dubult-
grahmatweschana.
Katrâ laikâ
pasneedsu **pamatigu mahzibu** dubultâ grahmatu un rehkinu weschanâ, kâ jau wairak gadus. Samaksa par to **mehrena.** Isdewigôs gadijumos tikai **saweem mahzekleem** peepalihdsu weetas dabut. Peeteikschanas no plkst. 3—5 pehz pusd., Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 110, parterâ.

J. Sihpols,
praktisks grahmatwedis un Rigas Latw. amatn. pal. beedr. krahj- un aisdewu kasses kasseers.

Grahmatweschana ir weikala un peknas kompass.

Weselibai nekaitigas hilses
„MERKUR“,
A. Jaunsema, Rigâ. 2
Fabrika Marijas eelâ Nr. 33. — Telefons Nr. 584.
Daschadu fabriku **tabaku, zigaru un papirosu leelnoliktawa** par fabrikas zenam.

Manâ grahmatu un bilschu drukatawâ un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, dabujamas

Jaunàs Widsemes
Dseesmu grahmatas
wisadôs eesehjumôs.

Ernsts Plates.

Печатать разрѣшается. Рига, 27 іюня 1895 г. — Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernsta Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.

Sche klaht „Literariskais Peelikums“.